

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ADSIZ DEVLER • Pascal Bruckner

AD SIZ DEV LER

Yeraltı Edebiyatı

PASCAL BRUCKNER

Ayrıntı Yayınları

**Asilerin,
kaybedenlerin,
hayalperestlerin,
küfürbazların,
günahkârların,
beyaz zencilerin,
aşağı tırmananların,
yola çıkmaktan çekinmeyenlerin,
uçurumdan atlayanların...
dili, sesi**

Yeraltı Edebiyatı...

PASCAL BRUCKNER: Romancı, denemeci ve filozof Pascal Bruckner 1948 yılında Paris'te doğdu. Paris Üniversitesi'nde öğrenim gördü. Felsefe yüksek lisansının ardından, edebiyat doktorası yaptı.

1986 yılında California'daki San Diego Eyalet Üniversitesi'nde, 1987-1995 yılları arasında da New York Üniversitesi'nde konuk öğretim görevlisi olarak ders verdi.

Paris'in entelektüel çevrelerinin ilgi çekici bir siması olan Bruckner, 1987'den beri Nouvel Observateur'e katkıda bulunuyor. Yazar, *La Tentation de l'innocence* adlı kitabıyla 1995'te Médicis Deneme Ödülü'ne, *Les Voleurs de beauté* (Güzellik Hırsızları, çev.: Mustafa Balel, Ayrıntı Yayınları, 2004) adlı romanıyla da 1997'de Renaudot Ödülü'ne değer görüldü.

Yapıtları: *Fourier* (Seuil, 1975), *Allez jouer ailleurs* (Le Sagittaire, 1976; Gallimard, 1986), *Nostalgie express: le voyage transsibérien* (Editions Des Autres, 1978), *Au coin de la rue, l'aventure* (Seuil, 1979; Alain Finkielkraut'la birlikte), *Lunes de fiel* (Seuil, 1981), *Le sanglot de l'homme blanc: tiers monde, culpabilité, haine de soi* (Seuil, 1983), *Parias* (Seuil, 1985), *Le palais des claques* (Seuil, 1986), *Qui de nous deux inventera l'autre* (Gallimard, 1988), *Allez jouer ailleurs* (Gallimard, 1989), *La mélancolie démocratique* (Seuil, 1990), *Le divin enfant* (Seuil, 1992; Doğmadı Kutsal Çocuk, çev.: Esin Talu Çelikkan, Telos Yay., 1997), *La tentation de l'innocence* (Grasset, 1995), *Le nouveau désordre amoureux* (Seuil, 1997), *Les ogres anonymes* (Grasset, 1998), *L'euphorie perpétuelle* (Grasset, 2000), *Misère de la prospérité* (Grasset, 2002).

Ayrıntı Yayınları

Yeraltı Edebiyatı

Adsız Devler

Pascal Bruckner

Ayrıntı: 430

Yeraltı Edebiyatı dizisi: 20

Adsız Devler

Pascal Bruckner

Fransızcadan çeviren

Işıl Özcan

Yayına hazırlayan

Alev Özgüner

Kitabın özgün adı

Les Ogres Anonymes, 1998

© Éditions Grasset & Fasquelle

Türkçe yayım hakları Ayrıntı Yayınları'na aittir

Kapak illüstrasyonu

Sevinç Altan

Kapak dizzeni

Deniz Çelikoğlu

Düzeltili

Ayten Koçal

Baskı ve cilt

Sena Ofset (0 212) 613 38 46

Birinci basım 2004

Baskı adedi 2000

ISBN 975-539-429-X

AYRINTI YAYINLARI

www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

Dizdariye Çeşmesi Sk. No.: 23/1 34400 Çemberlitaş-İst. Tel.: (0 212) 518 76 19 Faks: (0 212) 516 45 77

Adsız Devler

Pascal Bruckner

Ayrıntı Yayınları

Yeraltı Edebiyatı

DÖVÜŞ KULÜBÜ

Chuck Palahniuk

EŞİKTEKİLER

Philippe Djian

SON SÖRGÜN

Dragan Babic

YATAK ODASINDA FELSEFE

Marquis de Sade

ACEMİ PEZEVENK

Ola Bauer

TAVANDAKİ KUKLA

Ingvar Ambjörnsen

GÖNÜLLÜ SÖRGÜN

Suete

Claude Lucas

EROJEN BÖLGE

Philippe Djian

KOZMİK HAYDUTLAR

A.C. Weisbecker

HAYRAN OLUNASI CASANOVA

Philippe Sollers

GÖSTERİ PEYGAMBERİ

Chuck Palahniuk

KUZEY GÖZCÜSÜ

Ola Bauer

İSİS

Tristan Hawkins

TIKANMA

Chuck Palahniuk

HIRSIZIN GÜNLOĞU

Jean Genet

DENİZCİ

Jean Genet

FLAMENKO'NUN İZİNDE

Duende

Jason Webster

ODA HİZMETÇİSİNİN GÜNLOĞU

Octave Mirbeau

GÖRÜNMEZ CANAVARLAR

Chuck Palahniuk

ADSIZ DEVLER

Pascal Bruckner

*Bir gün kendi deviyle karşılaşacak ve onu
midesine indirecek Anna için
Kendisinininkini sindirmiş olan Eric için*

Adsız devler

Çekirdekten yetişme dev olan Balthus Zaminski, yirmi beşinci yaş gününde uşağı Carciofi'ye artık  ocuk yemeyeceğine söz verdi. Bu iş bitmişti, d zeliyordu. İki gözü önüne aksındı, yalansa cehennemde yansındı. Bu defa kesindi.

– Sana yemin ediyorum Carciofi'ciğim, beni bir  ocuk yuvasının ortasına oturt, bak göreceksin kuzu kadar zararsız olacağım. Bu artık beni çok rahatsız ediyor. Bilsen kendimi nasıl rahatlamış hiss diyorum, harika bir şey bu.

Uşak ağladı, diz çökerek Tannı'ya şükretti ve bir şişe şampanya açtı. Bu olayı kutlamak lazımdı. Hem de ne olay! Sevgili

efendisi, büyük bir yeminle yüzyılların lanetine son veriyordu.

Sizin, benim gibi

Balthus Zaminski, resimlerdeki o koca göbekli, sarkık bıyıklı, üstü başı kan ve yağ lekeleriyle dolu, hırpani devlerden değildi. Hayır, korkunç çılgınlık atan etobur hayvanlardan değildi o, çok şık, her zaman sinekkaydı tıraş olmuş bir *beyefendiydi*, sadece elleri biraz iri, dişleri de çok sivriydi. Ama kahkahalarla gülmediği –o zaman bıçak gibi keskin bir sıra kesicidişi ortaya çıkıyordu– ve eldiven giydiği zaman hiçbir şey fark edilmiyordu. Zaminski’ler soylu bir aileydi. Polonya kökenliyidiler, dört yüz yıl önce anavatanlarını terk etmiş, dünyanın her tarafına dağılmışlardı. Balthus’un her yerde akrabaları vardı. Amcalarından biri Güney Afrika’da yargıç, bir diğeri Danimarka’da meclis üyesiydi; kuzenlerinden biri New York’ta servetine servet katıyor, bir diğeri Avustralya’da yaşıyordu. Fakat hepsi dev değildi. Bu unvan sadece Fransa’daki Zaminski’lerde babadan oğula, anadan kıza geçiyordu, bundan başka bir ayrıcalıkları da yoktu. On yaşından önce ana babanız tarafından yenmeyecek kadar şanslıysanız –bu, bir çocuğun son tüketim tarihiydi, çünkü o yaştan sonra etleri yaşlı beygirlerinki gibi sert olur ve saldırganlaşırlardı– mükemmel bir eğitim alırdınız. Kurtuluş yaşına kadar çocukları korumak hizmetkârların göreviydi.

Durumu daha iyi anlamanız için, öz oğullarını yiyen Tann Kronos’un soyundan geldiği tahmin edilen devlerin –ki tarihçiler bu konuda tereddüt etmektedir– bir zamanlar uygar dünyanın sınırlarında yaşadığını ve köyleri, kasabaları talan ettiklerini bilmeniz gerek. Onlarca yumurcağı kaçırıp ortadan kaybolur ve bir iki ay sonra açlığın etkisiyle tekrar gelirlerdi. Onlara karşı bir direniş başlayınca, devler yavaş yavaş dağıldılar, topraklarından kovuldular ve halkın arasına karışmak zorunda kaldılar. Dağlarda, düşman köylerde, balta girmemiş büyük ormanlarda yaşadılar. İnsanları soymak ve birçok aileden haraç almak için baskın-

lar yaparak fethedilemez şatolar, karanlık kaleler inşa ettiler. O dönemde, her aile Kilise'ye bağışladığı gibi, deve de bir çocuk ayırırdı: Genelde son doğan çocuğa “dev payı” denir ve yaşadığı her gün onun için bir erteleme anlamına gelirdi. Dev, çatıyı yıkacağını, pencereleri kıracağını söyleyerek kocaman elleriyle kapıya vurduğu zaman, etrafları yaygaracı veletleriyle çevrilmiş ana baba titreyerek, bembeyaz giydirip kulaklarına da bir demet maydanoz soktukları bebeklerini bir sepet içinde verir, dev de bir teşekkür bile etmeden, onları iliklerine kadar titreten korkunç bir kahkaha atarak uzaklaşırdı.

– Haydi arkadaşlar, diye kükrerdi dev, bana bir yumurcak daha yapmak için acele edin. Derhal bu akşam birbirinizin üstüne çıkın, gerekirse tekrar edin. Teslimatta sakın bir gecikme olmasın.

Birkaç dakika sonra ormanın derinliklerinden boğuk bir geğirti sesi yükselince devin yemeğini bitirdiğini anlayarak istavroz çıkarır, diz çöküp kendilerini sakınmaları ve bir kez daha doğurganlık bahşetmeleri için Bakire Meryem ile tüm azizlere dua ederlerdi. Ondan sonra da evlilik görevlerini yerine getirmek için derhal odalarına çekilirlerdi.

Fakat krallar, prensler ve senyörler devleri şatolarına kadar kovalayarak binalarını yaktılar, şatolarda oturan yüzlerce devı yakalayarak boyunlarını vurdular, bu korkunç ırk dünyadan tamamen silinsin diye hepsinin kuzenlerini, kız ve erkek yeğenlerini, akrabalarını kılıçtan geçirdiler. Bazı devler saklanarak ya da kılık değiştirerek hayatta kalmayı başardılar, din adamlığı ve başka meslekler seçerek, insanların arasına karışmak üzere şehirlere gittiler. Kendilerini ele vermeden birbirlerini tanıyabilmek için özel bir dil geliştirdiler, polisın denetimine rağmen birtakım ağlar oluşturarak gizli örgütler, Carbonari*, masonluk, Rosenkreutz** modelini örnek alan dernekler kurdular. Fransa'daki

* 1807-1812 arasında kurulduğu sanılan ve kökü masonluğa dayanan gizli bir dernek. (ç.n.)

** XV. yüzyıldan Christiani Rosenkreutz'un çevresinde kurulduğu sanılan kardeşlik örgütünün ve XVII. yüzyıldan başlayarak bu örneğe göre örgütlenen birçok derneğin adı. (ç.n.)

Zaminski'ler de bunlardandı: Görünüşte hukuk ve ticaretle ilgilenen soylu burjuvalardı, ama damak zevklerini tatmin etmek için gizlice ayinlerini yapıyorlardı. Yani uzun zamandan beri devlerin katil ve vahşi bir görünüşleri yoktu. İngilizce konuşan, ödemelerini kredi kartıyla yapan, bilgisayar kullanan, sizin, benim gibi saygıdeğer insanlardı. Ve işte asıl tehlike de buradaydı.

Dönme bir hizmetkâr

Balthus'un babası Benoît Bronislaw Zaminski, aşırı beslenmeye bağlı göğüs anjini nedeniyle ölümün eşiğindeyken, on üç yaşındaki oğlunu başucuna çağırarak, ona, aile geleneklerini sürdürceğine dair devlerin kutsal kitabı *Codex Carnivorum** üzerine yemin ettirmişti.

– Yeminini bozarsan lanetlenirsin ve ruhum senden intikam almak için dünyanın öbür ucuna kadar peşinden gelir. Yemin ettin, bundan böyle Zaminski soyunun sürmesi sana bağlı. Ve neslimiz yok olmasın diye bu yemini çocuklarına da ettireceksin. Balthus, biz farklıyız, bunu sakın unutma!

Zavallı Balthus! İki arada kalmıştı. On iki yıl sonra uşağına verdiği ve ilkinin tam tersi olan sözünü nasıl tutacaktı?

Bu arada Carciofi'nin bildiğiniz hizmetkârlardan olmadığını da belirtmek lazım. Zaminski'lerin hizmetine on yaşındayken girmişti. Önce ayak işlerine bakmış, aşçı yamaklığı ve mutfak işleri yapmış, sonra oda hizmetçisi olmuş ve son olarak da kendisinden on beş yaş küçük olan minik Balthus'un hizmetine verilmişti. Ona bir babanın evladına duyduğu sevgiyle yaklaşmış, dersleri ve eğitimiyle ilgilenmiş, yaşamının her anında yardım etmiş, zor zamanlarında destek olmuştu. Ev işleri sorumluluğundan lalalığa, vicdan hocalığına terfi etmişti. Carciofi, İtalya'nın kuzeyinde Bologna'da sakatat ve et satan bir kasabın oğluydu. Sucukların, butların arasında büyümüş ve onlardan çok çabuk tiksinimişti. Altı yaşındayken, hayvanların vahşice kesil-

* Latince, "Etobur Kuralları" anlamında. (ç.n.)

mesinden büyük bir rahatsızlık duyarak, komşu çiftliğin domuzlarını isyana teşvik eder ve domuzyağı dilimlerini, sosis kangallarını burunlarının ucunda sallayarak onları uyarırdı:

– Kuyruklu ve somaklı hayvanlar, saygıdeğer domuz beyler ve hanımlar, işte sizleri bekleyen son, işte insanların sizin için hazırladığı gelecek. Uyanın artık!

İneklere, danalara, kazlara ve tavuklara da nutuk çeker, her türü, ona kurulan tuzaklar konusunda uyarırdı. Kümesin ortasında bir tabureye çıkarak, kanatlı ve memeli hayvanların genel ilgisizliği karşısında konuşurdu. Kimse onun söylediklerine dikkat etmezdi, yalnız bir gün tavukları kışkırtmaya çalışırken babası onu suçüstü yakaladı, kemeriyle döve döve eve götürdü. Öz oğlunun körpecik domuzları isyana teşvik edebileceği ve ekmeğiyle oynadığı düşüncesi onu zıvanadan çıkardı. Carciofi, yıllarca unutamayacağı öyle bir kötek yedi ki neredeyse ölüyordu ve sabahları da dahil olmak üzere, altı ay boyunca mortadella* ile erimiş domuzyağı yemeye mahkûm edildi. Bu durum, baba mesleğine duyduğu tiksintiyi artırmaktan başka bir işe yaramadı. Yavaş yavaş salam, işkembe, jambon, pastırma, ciğer ve böbrek görmeye bile tahammül edemez oldu. Sekiz yaşında vejetaryenlikte karar kıldı, sonsuza kadar ailesini reddetti, elinde bir bohçayla gece yarısı evden ayrılarak Fransa sınırını geçip Paris'e geldi ve nice serüvenden sonra Zaminski'ler tarafından işe alındı.

İşverenlerinin dev olduklarını ve kendilerine çocuk ziyafetleri düzenlediklerini çok sonradan öğrenince –o zamana kadar hiçbir şeyden şüphelenmemişti– büyük bir umutsuzluğa kapıldı. Bu durum ciddi bir vicdan muhasebesi yapmasına neden oldu, istifa etmeyi bile düşündü. Yine de kaygılarını saklamayı ve sebze, havuç suyu sevgisine saygı gösterilen kazançlı bir işten ayrılmamayı tercih etti. Zaten vejetaryenler hayvan eti yemeye karşıydılar, hiçbir yerde insan etinden söz edilmiyordu. Bununla birlikte artık ergenlik çağına gelen ve bol miktarda sivilce çı-

* İnce dilimler halinde soğuk olarak tüketilen şarküteri ürünü. (ç.n.)

karan sevgili Balthus'unun da bu korkunç gruba dahil olması onu üzüyordu. Çocuk bu konuda babası ve babaannesi tarafından yönlendirilmişti, ailede bu iş böyle yapılıyordu. Küçücükken yemeğine çocuk eti karıştırılmış, bu tat süt ve şeker tadıyla birlikte onun hücrelerine işlemişti. Şiire, sinemaya, özellikle de Amerikan müzikal komedilerine bu kadar meraklı olan böylesine tatlı bir oğlanın, bu denli vahşi bir yola sevk edilmesi uşağı çıldırtıyordu. Derhal karşı propagandaya başladı, fakat çocuk onu dinlemiyor ve tersliyordu. Delikanlı on altı yaşına gelirken çocuklara karşı büyük bir istek duymaya başladı; haftada üç tombul yumurcağı mideye indiriyordu. Kısa boylu, şişman ve huysuz bir kadın olan ve kocası tarafından devliğe alıştırılmışsa da evin her yanına dağılmış kocaman salata tabaklarından avuç avuç çikolata yemeyi, özellikle de bademli ya da fındık parçalı sütsüz çikolatayı tercih eden dul annesi, çok erken kaybettiği kocasının mezhebinde yavaş yavaş soluyor, ihtiyacı karşılamakta zorlanıyor ve oğlunu doyurmak için bütün adamlarını etrafa salıyordu.

Carciofi söylenip duruyor, kendini yiyip bitiriyor, ama ne pahasına olursa olsun bu oğlanı doğru yola sokacağı konusunda umutsuzluğa kâpılmıyordu. Anne nihayet aşırı beslenme sonucunda beyin kanamasından ölünce, çocuğun üzerinde hâkimiyet kurabilmek için bunu fırsat bildi. Her gün âdetlerini eleştiriyor, eğilimleri yüzünden onu utandırıyor. Çocuk, gençliğinin ve gücünün artırdığı bir iştahla onun vaazlarıyla alay ediyordu. Fakat Carciofi'nin zamanı, sabrı ve ikna kabiliyeti vardı. Çünkü onun hizmetlerinden çok memnun kalan baba Zaminski ölürken dölünü –Balthus tek oğluydu– ona emanet etmiş ve bu işin altından hayırlısıyla kalkması için ona servetinin önemli bir bölümünü bırakmıştı. Koruyucu ve vasi olarak başa geçip anne de ölünce, Carciofi delikanlıyı istediği gibi etkileyebilmek için gereken tüm yetkiye sahip oldu.

Her sabah onu pohpohlayarak canlılara, kuşlara, sürüdeki hayvanlara, atlara ve özellikle de çocuklara saygı göstermesi ko-

nusunda beynini yıkıyordu. Hele hele çocukları yemenin çok kötü bir şey olduğunu, kesinlikle yapılmaması gerektiğini tekrarlayıp duruyordu.

– Ama neden? diye kıyameti koparıyordu Balthus. Eğer hoşuma gidiyorsa, neden cinayet olsun ki? Doğa bana bu zevki verdiği göre, isteklerimi kısıtlayan ve dolayısıyla asıl değişmesi gereken toplum demektir. Hem ben On Emir’i, İnsan Hakları Beyannamesi’ni, medeni kanunu ve ceza kanununu okudum; hiçbir yerde çocukların yenmemesi gerektiğine dair bir şey yazmıyor. Bana prensip meselesi olmayan iyi bir neden söyle Carciofi, ben de hemen çocuk yemeyi bırakayım.

– İyi bir neden mi? Çok açık: Çocuklar yağ bakımından çok zengin, süt içip peynir yiyorlar, etlerindeki lipit oranı çok yüksek, serbest radikaller ve sağlığa zararlı asitler içeriyor. Çocuk eti yemeye devam edersen, otuz yaşına geldiğinde baban gibi kolesterolün, annen gibi şekerin olacak, obeziteye yatkın olacaksın, kalbin sıkışacak, damarların tıkanacak...

– Yeter, Carciofi’ciğim, beni korkutuyorsun. İşte nihayet insanı düşündüren gerçek nedenler ileri sürdün. Fakat hayat kısa, her şeyin tadını çıkarmak lazım.

Ve böyle söyleyen genç Balthus kendisi gibi akıllı bir karış havadaki arkadaşlarıyla et bulma seferlerine çıkmaya devam ediyordu.

Zamanla hizmetkârının uyanları meyvesini verdi. Uzun bir sefahat döneminin ardından, Balthus yaptıklarının anlamını düşünmeye başladı. Vicdan azabı galip geldi: Yediği küçük canlılar için –onları özenle hazırlayıp çeşnilendirerek yemiş olsa bile– merhamet duydu, evlatlarından bir anda mahrum kalan ana babaların acılarına saygı duymaya başladı. Annesi ile babasının gözleri dönmüş bir halde, özellikle de dolunay zamanları odasının kapısına dayanarak “Oğlumuz nerede? Oğlumuz nerede?” diye kükredikleri o korkunç geceleri hatırlıyordu. Açlık onları

yöldan çıkanyor, sağduyudan yoksun bırakıyordu. Balthus korkudan deliye döner, Carciofi de onu bir ekmek sepetinin içine yerleştirerek bir dolaba ya da kürklere sararak buzdolabının meyve gözüne saklardı. Ertesi sabah o korkunç kriz geçmiş olur, anne ve babası yeniden dünya tatlısı hallerine dönerlerdi. Çünkü çılgınlıklarının bedelini bir başkası ödemiş olurdu. Zaten doğa da Carciofi'nin imdadına yetişti: Balthus'ta sindirim sorunları baş gösteriyor, midesi artık çocuk kabul etmiyordu. Diyet yapması ve ilaç alması gerekiyordu. Gastrit sorunu olan çıtkınlımdım bir dev, olacak şey değildi! Mide kapısı tıkanıyor, safrakesesi doluyor, karaciğeri şişiyordu. Ne utanç! Artık gerçeği kabul etmek lazımdı: Bebek yemek sağlığa zararlıydı. Fakat soyaçekim o denli güçlüydü ki, Balthus, kendisini hasta etse bile, tıkınmayı sürdürüyordu.

Bir başka aile geleneği olan hukuk derslerine başlamıştı. Babası, "Gündüzleri saygın bir meslek, geceleri zevklerin" demişti. "İkisi arasında geçirimsiz bir duvar olmalı. Mesleğindeki hiçbir şey sana zevklerini hatırlatmamalı. Sakın öğretmen, rahip, eğitimci, antrenör, günah çıkarıcı, lala, ders tekrarlattıcı ya da şarkıcı olma." Böylece başını kaldırmadan okuduğu kitaplardan çocuk yemenin, hatta yabancı ya da yoksul çocukları bile yemenin çok ahlâksızca bir şey olduğunu öğrenmişti. Böylesine büyük bir zevkten insanı mahrum eden üzücü önyargılar, diye düşünüyordu. Bu durum aklını karıştırmıştı: Herkesin suç saydığı bu şiddetli tutku pek de normal bir şey olmasa gerekti. Gizlice çevresindekilere danıştı: Her bölgede, bütün medeniyetlerde insan eti yemeye çok kötü gözle bakıldığını gördü. Buna yamyamlık deniyordu ve bunu yapanlar diğer insanlar tarafından mahkûm ediliyordu. Bu bilgilerle altüst olarak gece gezintilerine ara verdi, dev arkadaşlarıyla ilişkisini kesti ve yavaş yavaş azla yetinmeye, hatta neredeyse perhize başladı.

Neyse ki Balthus Zaminski olağanüstü değişken bir genç,

tam anlamıyla bir mirasyedi ve kalburüstü bir toplumsal çevre ile kibar bir eğitimin ürünüydü. Birçok dile hâkim olmasının yanı sıra, güzel şeylere ve rahata da hayal edilemeyecek denli düşküncü. Utanılacak bir havailikle, kaliteli bir ayakkabı almak için kilometrelerce uzaktaki bir mağazaya gider, günde iki üç kez kıyafet değiştirir, moda ve yemek dergilerini yutarcasına okurdu. İpeğin sarmalaması, derinin zenginliği, kumaşların hışırtısı onu kendinden geçirirdi. Baş harflerinin işli olduğu çarşafalarda yatardı. Ve bu züppelik, sıradan hiçbir şeye izin vermezdi: Gittiği yerleri ince eler sık dokur, özenle en şık barları, lokantaları seçer ve görgüsüz ya da kaba insanların arkadaşlığını kabul etmezdi. Uşağıyla birlikte Tuileries Mahallesi'nde beş odalı bir evde otururdu (ama Côte'ta pek uğramadığı bir ev ile dağdaki bir köşk için de kira ödüyordu). Kısacası para ona, hesap yapmak zorunda kalmadan canının istediğini elde etme rahatlığı sağlıyordu. Carciofi bir muhasebecinin de yardımıyla onun yerine servetini idare ediyor ve ona her hafta istediği gibi harcayacağı büyük miktarda bir çek veriyordu. Zenginseniz dev olmak gerçekten çok daha kolaydır.

Balthus'un kendine göre bir tarzı vardı; seçkin müzik eserlerine hayrandı; birçok türdeşinin aksine, bir yumurcağı hamburger veya pizzaymış gibi rap, tekno ya da bu tür bir müzikle imkânı yok yiyemezdi. Hayır, semiz bir bebek en azından bir Mozart'ı, Bach'ı ya da Mahler'i hak ederdi, yoksa ziyafet berbat olurdu. Çünkü Balthus en büyükler arasına girebilecek mükemmel bir aşçıydı ve yemek tariflerini çok önceden hazırlardı. Çok bakımlı olduğundan haftada bir kere manikür ve pedikür yaptırır, yüz ve cilt bakımı için bir estetikçi getirtirdi. Babasının tavsiyelerini hiç aklından çıkarmazdı: "Dikkat et, sakın küçük bir oğlanın ya da kızın önünde ağzının suyu akmasın, bu görgüsüzlük olur. Dişetlerin görünmesin, çok kırmızı olduğundan insanlarda tatsız düşünceler uyandırabilir. Özellikle de asla diş doktora gitme: Sendeki tuhaflığı derhal anlayacaktır. Çocuk yemek seni diş çürüklerinden, dişeti hastalıklarından, tartardan ve ilti-

haptan korur, fakat yemeyi bırakırsan dişlerin dökülür.” Carciofi onun köpekdişlerini haftada bir kere, çirkin bir ses çıkaran metal bir törpüyle bilerdi.

Anlayacağınız Balthus Zaminski zarif biriydi, kendine ve dış görünüşüne aşırı önem verirdi. Çok lüks bir spor kulübüne devam eden Balthus’un gurur duyacağı bir kas yapısı vardı. Kumaşlara, keten ya da alpaka kıyafetlere, krokodil eskarpinlere, kaşmir kazaklara, devetüyü paltolara duyduğu aşırı düşkünlük, tutkularının başka taraflara yönelmesine ve bu güç durumdan çıkmasına yardımcı oldu. Carciofi bu boş zevklerinde onu cesaretlendiriyor, “Gösteriş meraklısı tontonum benim” diyerek, öğle üzerleri elleri kolları paketlerle dolu, bitap düşmüş bir halde, şimdiden ertesi gün ne alacaklarını düşünerek döndükleri çılgınca alışverişlerde ona refakat ediyordu.

Zamanla Balthus eğitimini bitirdi, doktorasını aldı ve bir Fransız-Amerikan danışma kuruluna girdi. Genç yaşına rağmen çabucak, çılgınlıkları mazur görülen ünlü bir ticari dava avukatı oldu: Saçlarını uzatıyor, patenlerle Adliye’ye gidiyor, sigarayı ateşi ağzının içine girecek biçimde tersten içiyor, gecelerini moda kulüplerde geçiriyordu. Uzmanların hâlâ çok genç bir yaş saydıkları kırkına gelmekte olan Carciofi’ye büyük saygı duyuyordu. Efendi ve hizmetkâr için bir mutluluk dönemi başlıyor gibiydi, ve Carciofi üstlendiği sorumluluğu yerine getirme kaygısıyla, Balthus için artık uygun bir eş bulmak gerektiğini düşünüyordu.

İllet bir hastalık

Ne yazık ki Zaminski’lerin atalardan geçme tuhafılığı o kadar çabuk yok olamıyordu. Carciofi’ye verdiği sözü izleyen aylarda Balthus eski iştahını gizlemeyi başardı. Çok meşguldü, sürekli çalışıyor ve çok dışarı çıkıyordu, neredeyse başını kaşıyacak vakti yoktu. Geceleri en karanlık rüyalarındaki, bir şişe geçirilmiş dönmekte olan pespembe bir bebeğin görüntüsü kan ter

içinde uyanmasına neden oluyordu. Tekrar uykuya dalıyor ve her şey siliniyordu. Fakat bir gün Adliye'deki bir davadan dönerken –bir bilgisayar programının telif haklarıyla ilgili bir meseleydi– Châtelet Meydanı'nda trafik sıkışınca durmak zorunda kaldı. O gün arabasını almıştı: 60'ların coupé Aston-Martin'i koleksiyondaki bir mücevher, bir aile yadigârıydı. Önünden bir grup öğrenci geçiyordu, bir çarşamba öğleden sonrasındı; çocuklar gülüşerek arabanın kaportasına vurdular. Üstü açılabilir arabasına –adeta tenine– dokunan bu eller Balthus'u heyecanlandırdı. Yıldırım çarpmış, cereyana kapılmış gibi sarsıldı. Klaksonlara, küfürlere rağmen soluk almak için arabadan çıkmak zorunda kaldı, boğulacak gibiydi. Eve gittiğinde ateşler içinde yatak döşek yattı. Üç gün boyunca tir tir titredi, dişleri takırdadı, çırpındı durdu, öyle ki ateşini düşürmek için onu buz dolu bir küvete sokmak zorunda kaldılar. Kendine geldiğinde, illetin nüksettiğini anladı. Eski takıntı peşini bırakmıyordu.

– Carciofi, lütfen bana yardım et, diye yalvardı, başaramayacağım.

Bu zayıflık karşısında sinirlenen Carciofi, efendisine yataktan çıkmamasını buyurdu, evin kapısını iki kere kilitleyip pencereleri de çiviledi ve dikkat kesildi.

Bir hafta sonra Balthus'un çok tanınmış bir doktorla randevusu vardı. Gizli kalması koşuluyla ona durumunu anlattı, kocaman ellerini ve sivri dişlerini gösterdi. İyi yürekli doktor önce saklamaya gerek görmeksizin gülümsedi, ama Balthus konuşmaya devam ettikçe gülümsemesi kahkahaya dönüştü.

– Bunda gülünecek ne var? diye sordu şaşkınlıkla Balthus.

– Bakın azizim, şakadan anlarım, ama siz fazla ileri gidiyorsunuz. Siz devseniz, ben de Cengiz Han'ım. Bu sahte dişler de çok iyi taklit edilmiş.

– Doktor, yanıyorsunuz. Söylediklerim tamamen gerçek, nasıl çaba göstermem gerektiğini tahmin edemezsiniz.

– Beyefendi, dışarıda bekleyen başka hastalarım var. Devlik durumunuzun kontrol edemediğiniz bir oburluğun ifadesi oldu-

ğunu sanıyorum. Evet, kilo sorununuz var, ama bu da son günlerde çok yaygın bir sıkıntı. Size birkaç ilaç yazacağım.

Gerçekten de Balthus yenin ettiği o günden sonra şişmanlamıştı; taze etten yoksun kalır kalmaz şişmek, devlerin kaderiydi; ayrıca genç adam et ihtiyacını telafi etmek için pastanelere dadanmıştı. Doktor ona iştah kesici, omuza yapıştırılan çok etkili bir bant tavsiye etti; Balthus beş kilo verdi, ama küçük isteklerinde değişen bir şey olmadı.

Carciofi saçını başını yoluyordu: Her şey o kadar iyi giderken, efendisi şimdi ellerinin arasından kayıyordu. Balthus'a bir de divanı denemesini önerdi. Bir divanda kimi zaman mucizeler gerçekleşirdi. Dönemin en iyi terapistleriyle ilgili bilgi topladı ve sonunda efendisini, Luxembourg civarında XVIII. yüzyıldan kalma muhteşem bir binada hastalarını kabul eden Georges Wunderkinder adlı birine gönderdi. Mösyö Wunderkinder yumuşacık bir sesle dostça konuşan, bembeyaz ve upuzun saçlı ihtiyar bir adamdı. Balthus'u ilgiyle dinliyor, kendisini güvende hissetmesini sağlıyor ve "Ne ilginç, ne ilginç" diye tekrarlayarak not alıyordu. Hiç değilse Balthus'a inanıyor, iyi niyetli bir yaklaşım sergiliyordu. Haftalar ilerledikçe genç adama babasını, annesini, devliğe adım atışında büyük rolü olan babaannesini anlattırdı; bir bebeğin ideal kilosu, bir kız ile bir erkek çocuğun, bir sarışın ile bir esmerin arasındaki lezzet farkı vs. gibi ayrıntıları açık açık sordu. Karşısındakinin yumuşak tavırlarıyla rahatlayan Balthus özgürce konuşuyor, çekinmeden içini döküyordu. Balthus'un büyükbabası Zbigniew'in de XX. yüzyıl devlerinin başucu kitabı ve kendi türünde bir klasik olan *Bebek Pişirme Sanatı*'nın yazan olduğunu da belirtmek gerekir; Zbigniew bu eserinde bir çocuğun ideal yaşının iki ila dört olduğunun altını çizmiştir. Balthus psikiyatrinin bu kadar meraklı olmasına şaşırıyor ve bu adamın eşi bulunmaz bir mesleki bilinç örneği sergilediğini düşünüyordu. Zamanla Mösyö Wunderkinder iyice patavatsızlaştı; Balthus'tan büyükbabasının bütün yemek tariflerini kendisine teslim etmesini istedi, tedavinin olumlu sonuç verme-

si için bu şarttı ve Balthus yüreği yana yana, bir aile yasağını delerek onun isteğini yerine getirmek zorunda kaldı. Asırlardan beri ailesinde nesilden nesile geçen, çocuk pişirmenin binbir usulünü profesörün ellerine verdi. Mösyö Wunderkinder bu kez doğrudan ses alma cihazına kayıt yaparak tekrarlıyordu:

– Çok lezzetli, ee şey, çok ilginç demek istedim.

İnce patiska bir mendille sildiği ağzını şapırdatarak, kömür karası meyankökü çubuklarını kemiriyordu. Balthus tüm bu sorduklarından şaşkına dönmüştü. Carciofi'ye laf arasında bundan söz etmeyi düşünüyordu. Hele profesörün bir gün muayenehanesinin duvarına, kasap dükkânlarındaki inek resimlerinde olduğu gibi parça parça kesilmiş, kocaman bir süt bebeği fotoğrafı astığı da göz önüne alınırsa... Bu manzara, genç adam için korkunç bir şok oldu. Ona işkence ediliyordu.

– Bu bir test, diye açıkladı iyi kalpli profesör. Acıyı acıyla iyileştirmeye ve dayanıklılığınızı ölçmeye çalışıyorum. Sapsarı kesildiğinize bakılırsa, henüz iyileşmekten çok uzaksınız. Tecrübenize dayanarak, bir çocukta en lezzetli parçaları bu tablo üzerinde göstermenizi istiyorum. Ayrıca hangi parçaların yahni, sote, kavurma yapmaya elverişli olduğunu da söyleyeceksiniz. Çok zamanım var, bütün öğleden sonrası bize ait.

Balthus'u en çok şaşırtan da Profesör Wunderkinder'in birkaç dakika içinde şık tüvit takımını çıkarıp beyaz bir önlük ile aşçı şapkası giymesi olmuştu. Balthus makine gibi hiç düşünmeden, devlerin parolasını, eski çağlardan beri söylenegelen ünlü atasözünü dile getirmişti:

– *Bir bebeğin her şeyi lezzetlidir, hiçbir parçası atılmaz!*

Profesör bastırıyor, gitgide daha kesin sorular soruyordu (uyulugun, dizardı çukurunun ideal pişme süresi nedir? Ya şiş, peki şiş önerir misiniz? Buradan kaç dilim çıkar? Böbreği beyaz şarapla mı yoksa roze şarapla mı yapıyorsunuz? Çerez olarak ayak parmakları, cips ve sek martiniyle harika gidiyor olmalı, değil mi?).

Şaşırmakla birlikte analitik yöntemin nimetlerine inanan

Balthus, birkaç saat içinde ortaçağ ve Rönesans'ın en büyük ustalarından miras kalan aşçılık bilgilerinin önemli bir bölümünü ortaya döktü (içlerinde en güzeli olan, ünlü "binbir lezzet bebe"nin tarifi de bunlara dahildi). Yine de herhangi bir ilerleme kaydettiğini sanmıyordu: Wunderkinder içindeki iblisi kovacağı yerde, göz göre göre iyice yerleştirmek ve yarayı derinleştirmekle kalıyordu. Sonunda Carciofi'ye bu durumdan bahsetti Balthus. Uşak Wunderkinder'in telefonunu aldı ve birtakım açıklamalar istemek üzere onu aradı. Fakat telefona cevap veren boğuk sesli ve değişik şiveli bir hizmetkâr, profesörün seyahate çıktığını ve dönüş tarihini bildirmediğini söyledi. Carciofi arkadan gülüşmeler ve ne idüğü belirsiz bir toplantıya katılmış kalabalık bir grubun mırıltısını duyar gibi oldu. Telefonu kapadı ve kaygıyla, efendisini iyileştirmek için kullanılan yöntemlerin, onun hastalığını artırmaktan başka bir işe yaramadığını düşündü. Gerçekten de bir sonraki pazartesi, Balthus haftada üç gün olarak belirlenen seanslardan ilkinde gittiğinde yaşlı profesörün kapısını açan olmadı. Kapıyı on, on beş, yirmi kere ısrarla çaldı. Sinirlenen bir komşu kapıya çıkarak, Mösyö Wunderkinder'in artık orada oturmadığını söyledi. Beyaz Rusya kökenli profesör ve yaşlı yardımcısı herhangi bir adres bırakmadan, hafta sonu sessiz sedasız taşınmışlardı.

– Nasıl olur! diye bağırdı Balthus. En aşağı yedi yıl birlikte çalışmamız gerekiyordu. Ayrıca ona geçen haftanın ücretini de ödemedim.

Öfkeli bir halde eve döndü ve odasına kapandı. Evin yedek anahtarını yaptırdığından, aynı gece sıvışarak, yeni ziyafetlere katılmak üzere eski âlem arkadaşlarını buldu. Ne yazık ki, fazla uzun dayanamamıştı!

O kötü alışkanlık eskisinden çok daha şiddetli bir biçimde onu ele geçirdi. Büyük bir mutlulukla kendini bıraktı; aile geleneklerine daha fazla ihanet etmeye ve sokakta "Satılmış, pislik!" di-

ye kulağına fısıldayan yabancıların onu aşışılmasına artık tahammül edemiyordu. Gücünü toplamak için kendisine babasının sözlerini hatırlatıyordu:

– Balthus, bizler ilkçağlardan beri küçümsenen, lanetli kişileriz. Bize vampirlere, cadılara yaptıkları gibi işkence ederler. Türümüz yok olmak üzere. Bu alanda uzman olan kişiler, yaşamlarını izimizi sürmekle geçirirler. Fakat hâlâ gücümüz var. Geleneklerimizin yok olmasına asla izin verme, onları sürdürrebilmek uğruna çektiğimiz büyük acıları düşün.

Eski alışkanlıklarına dönen genç adam formuna kavuşuyor, (devlerin çocuk yemeyi bırakır bırakmaz şişmanlamaya başladıklarına dair daha önce sözü geçen şu ünlü çelişkiyle) zayıflıyor, on yıldan beri olduğu gibi incecik bir playboy haline geliyordu. Her gece dışarıya çıkmak için üzerini değiştirerek, ya ciddi bir kıyafet, deri bir ceket giyiyor ya da kulağına bir halka takıp burnunun altına ince bir bıyık ilişterek altına bir şort çekiyor ve onu sıradan insanlara benzeten bu kamuflejla kimsenin kine benzemeyen işler yapıyordu. Kont Vaslav Zaminski'ye ait, XVI. yüzyıldan kalma altın bir törpüyle köpekdişlerini kendisi keskinleştiriyordu. Onu kimi zaman magazin sayfalarında diğer ünlülerin yanında, o tatlı, donuk gülümsemesiyle (çünkü açık açık gülmek ona yasaktı) görmek mümkündü. Çevresindekiler sürekli aç olan ve dindirilmez bir isteğin kemirdiği bu genç adamı çok esrarlı buluyordu. Hor görmesine rağmen, doymazlığı paylaştığı kendi türünden serserilerden başkasıyla yakınlığı yoktu; onlara gizli bağlarla bağlıydı ve hepsi gibi devlerin evrensel deneği olan *Uluslararası Cıvcıv*'e üyeydi.

Carciofi umutsuzluktan kendini yiyip bitiriyordu. İkna ve öğretme çabasıyla geçen yıllar boşa gitmişti. Öğrencisini tamamen kaybediyordu. İçinden çekip çıkarmaya çalıştığı iblisi on kat güçlü bir biçimde karşısında bulmaktan korkuyordu. Genç adamı içine düştüğü durumdan kurtarabilmek için başka tedavi yöntemleri bulmaya çalıştı. Onu ciddi bir spor programına tabi tuttu: jimnastik, aerobik, yürüyüş, bisiklet. Bu çalışmalara seve se-

ve katılan Balthus'un canı çıkıyor, terliyor, nefes nefese kalıyor, her yeri acıyordu, ama kan ter içinde, soluk soluğa, bitkin bir halde eve döndüğünde de hemen soruyordu:

– Saat kaçta yiyeceğiz?

Ve Carciofi büyük bir üzüntüyle, bıçak gibi sivrilmiş kesici dişlerinin uzayarak dudaklarının dışına taşıdığını görüyordu. Çok sevdiği ve defalarca yardımına koştuğu o yumuşacık çocuğu artık tanıyamıyordu. Balthus'u bir yoga kursuna yazdırdı; ama meditasyonlar sırasında Balthus'un midesi sifon gibi guruldadığından, hoca derslere ara vermeyi uygun buldu. Carciofi elektroşok yöntemini de denedi: Oğlan bu seanslardan biraz sersemlemiş olarak çıkıyordu, ama yarım saat sonra yüzünde kocaman bir gülümsemeyle bağınıyordu: "Midem kazınıyor. Sofraya, kahretsin, haydi sofraya, yoksa her şeyi kırıp dökerim!" Carciofi ona Prozac, Tranxene ve Lithium verdi: Bütün bu moleküller efendisinin mizacını etkileyebilirdi, ama iştahında hiçbir değişiklik yaratmıyordu. Aromaterapiyi de denedi: Bu yöntem Balthus'un koku alma duyusunu güçlendirmekten başka bir işe yaramadı, artık bir kilometre ötedeki bir çocuğun kokusunu alabiliyordu. Birlikte seyahatlere çıkarak Piramitleri, Zambezi çavlanlarını, Tac Mahal'i, Barabudur'u, Tikal'i ve Yucatán'ı gezdiler. Gittikleri her yerde, gece oldu mu Balthus ortadan kayboluyor, ufak tefek işler çeviriyor, düzenbazlıklardan kısmetine düşeni alıyor, yemeğini hazırlıyordu: Kesinlikle iflah olmaz biriydi.

Hastalık ölümcül, korkunç ve eskisinden çok daha ciddi bir biçimde nüksetti. Bütün tedaviler sindirimini kolaylaştırmaktan, şişkinlikleri, hazımsızlıkları, gazları, karaciğer sorunlarını gidermekten ve dolayısıyla devlik niteliklerini kaygı verici boyutta artırmaktan başka işe yaramadı. Balthus, ailesinin onu sürekli uyarmış olduğu o bayağı ve kaba dev tipine bürünüyordu. Tombul bir çocuk fark ettiği zaman kalbi telaşla çarpıyor, elleri ter içinde kalıyor, bacaklarını hissetmez oluyor ve midesinin derinliklerinden bir gurultu yükseliyordu. Bir ufaklığın tadına bak-

ma düşüncesi bile başının dönmesine neden oluyor, ağzının suyunu akıtıyordu. Çocukların daha beşikteyken obezlik tehlikesiyle karşı karşıya olduğu, üç yaşında bir yumurcağın elli kilo gelebildiği Kuzey Amerika'da yaşamayı hayal ediyordu. Ağızda dağılan elli kilo taze ve yumuşak et: Bu kilodaki bir çocuktan kaç parça biftek ve antrkot çıkardı kim bilir! Balthus artık her gece pek az önlem alarak dışarıya çıkıyor, uşağı da onu ertesi sabah yatağına serilmiş kütük gibi uyurken, göbeği havaya dikilmiş, dudakları hâlâ bir gece önceki ziyafetten artakalan yağlarla parlar bir halde buluyordu. Balthus ayinlerini, Carciofi'den gizlice kiraladığı, Montmartre Tepesi'ndeki çıkmaz bir sokağın dibindeki bir evde, geceleri yapıyordu. Orada suç ortaklarıyla buluşuyor, güzel müzikler, ilahiler, oratoryolar ve konçertolar eşliğinde, serserilerin arasından toplayarak para ve tehditle susmalarını sağladığı korkunç şiş ustalarının ve profesyonel aşçıların yardımıyla âlem yapıyordu. İçlerinden biri burada yapılanlar hakkında konuşunca, Balthus onun kolunu ktır ktır yemiş, adam da artık sözünü tutmaya başlamıştı.

Genç adamın azmasında, özellikle Güney Avrupa'da doğum oranının artması göz önüne alınırsa, tahrik edici birçok unsurun etkili olduğunu da kabul etmek gerekiyordu: Bütün şehirlerdeki bütün sokaklarda anneler bebek arabalarında her biri birbirinden sevimli ve semiz, kumral, zenci, Uzakdoğulu, esmer küçücük şeytanları gezdiriyor ve onlara el sürememek Balthus'a büyük acı veriyordu. Sokaktan geçen bir velet gördüğünde Balthus, "İşte bir sandviç daha geçiyor!" diye düşünüyordu.

Sonra da üzüntüyle ekliyordu: "Burnumun dibinden geçip giden bir sandviç daha!"

Bir fırsatı kaçırmış olma fikri çılgınca bir öfkeye kapılması-na neden oluyordu. Kaybolmuş ya da annesi uyuklayan veya arkadaşlarıyla çene çalan, cesur bir yumurcak kaçırabilme umuduyla zaman zaman halka açık bahçelerde, kum havuzlarının, tahterevallilerin, atlıkarıncaların yanında dolanıyordu. Avını tuzağa düşürmek için buralara kolunun altında Red Kit, Asteriks,

Gaston Lagaffe* ya da Mini Fare'nin albümleriyle geliyordu, ama buna hiçbir zaman cesaret edemedi. Bu sadece çığırtkanların, mesleğin paryalarının işiydi ve babası kesin olarak böylesi davranışlarda bulunmasını yasaklamıştı. Eli boş dönerken iyilik yapmış olmak için bir bankın üzerine çizgi romanları bırakıyordu. Balthus'un en çok istediğı şey çocukların mutlu olmasıydı. Bu, onların gelişimini olumlu yönde etkiler, etlerinin daha lezzetli, daha esnek olmasını sağlardı (kötü davranılan yumurcakların etlerinin daha sinirli olduğu herkesçe bilinen bir gerçektir). Zaten Balthus'un kendisi de büyük bir çocuk olarak kalmıştı: Yatağında pelüş hayvanlarla uyur, elektrikli treniyle oynar ve oyuncak mağazalarının önünde mutlulukla oyalanırdı. Genç arkadaşlarını yemek saatine kadar oyalamak için cebinden iki üç oyuncak çıkarıp onlara dağıtırdı.

Uğraşmaktan yorulan Carciofi, efendisini vejetaryen mutfağa alıştırmaya çalıştı. Ona kazanlar dolusu bulgur ve pirinç pilavı hazırlıyor, genç adamı karahindibalara, yeşil fasulye salatalarına boğuyordu, hatta Balthus'u Isırgan Dostları Kulübü'ne bile yazdırınıştı. Ama ne yaparsa yapsın sebzelerini çöp kutusunda ya da çöp borusunda buluyordu. Bu arada biraz kalem oynatma yeteneğı olan Balthus, takma bir adla yayımlatmayı düşündüğü *Yumurcak Yanında Giden Şarap Rehberi*'ni yazıyordu. Her akşam yanında onlarca şişe getirerek, izlenimlerini kaydediyor, değişik üzüm mahsullerine puan veriyor ve bir çocuğun hangi parçasının hangi bağ çubuğıyla daha iyi gittiğini not ediyordu. Yaptığı, yaşasaydı babasının çok gurur duyacağı profesyonel bir iş ve tam bir gastronomi eleştirisiydi.

Hatta bir gece, ailesinin tüm tavsiyelerine karşı gelerek, yasağın bir iş olan bebek bakıcılığı yapacak denli ileri gitti. Sahte belgeler düzenleyip iyi bir izlenim bırakarak, iş bulma kurumunun yetkililerini aldatmayı başarmıştı. Bir cumartesi akşamı sa-

* Türkçe'de Gaffar olarak bilinen bir çizgi roman kahramanı. (ç.n.)

at sekizde, kısıcık kestirdiği saçları, şort üzerine giydiği beyaz bir gömlek ve elinde çantasıyla genç bir çiftin kapısını çaldı; bu çiftin on beş aylık, Adrien dendiğinde karşılık veren harika bir oğlu vardı. Bu bebek bakıcısının atletik yapısı –bebeklere bakan bir erkek çok nadirdi– ve gri çelikten kocaman çantası önce karı-kocayı çok şaşırttı.

– Otelcilik bölümünde öğrenciyim, diye açıkladı Balthus. Aşçıbaşı olmak istiyorum, bu yüzden de sınavlara hazırlanmak için işimi yanımda taşıyorum. Eğer izin verirseniz mutfağınızı kullanabilir miyim? Tabii ki gitmeden önce her şeyi yerine yerleştireceğim.

– Bebeklerle ilgili yeterli bilginiz var mı? diye sordu anne.

– Ne diyorsunuz hanımefendi, onlar hakkında tahmin edemeyeceğiniz kadar çok şey biliyorum. Hatta onların içlerini bildiğimi söyleyebilirim. Yedi yaşından beri kız ve erkek kardeşlerime ben baktım, en büyükleriyim, tam dokuz kardeşiz biz.

Böyle söyledikten sonra bebeğe birkaç gülücük yaptı ve ondan hemen karşılığını aldı. Bu devlerin sırrıdır: Bir topluluk içinde bebekler hemen onları keşfederek, anlaşılabilir bir biçimde onların hoşlarına gitmeye çalışırlar. Belki de devlerin kendilerine yönelik ilgilerini, onlarda yarattıkları heyecanı hissettikleri içindir, kim bilir? Fakat devler midelerini doldurmayı amaçladıklarında, çocuklar bunun bir oyun olduğunu sanırlar; işte bu, ilk lokmada sona eren kaçınılmaz yanlış anlamadır. Çocuklarımıza devlerin asla şakası olmadığını kim öğretecek? İşte o gece de Balthus'un dinamizmi, Adrien'i kollarına alırken ve altını değiştirirken sergilediği içtenlik, kibarlığı ve kültürü –Johnny Hallyday'in radyoda çalan bir parçasını tanımıştı– anne ile babanın gönlünü çelmişti. Karı-koca evden çıkar çıkmaz –bir yıldönümü kutlamasına gidiyorlardı– Balthus çantasını açarak bıçakları, maden ve bahçe makaslarını, çekiçleri, tirbuşonları, findik kıracaklarını, tabakları ve baharatları, doğal zeytinyağı ve sirke şişesini çıkardı (bütün gerçek aşçılar gibi sadece kendi malzemesine güvenirdi), ardından Adrien'i beşiğinden alarak

kundağını açtı, bebek bezini çıkardı, onu gıdıklayıp şaklabanlık ve agucuk yaparak güldürdü, sonunda boyuna uygun bir seramik tabağın içine yatırdı. Ensesinden poposuna kadar tuz ve karabiber serpti, kulaklarına küçük soğanlar yerleşirdi, ayak parmaklarının arasına sarmısak, poposuna rezene, göbeğine de bir sap maydanoz koydu. Bebek bu molayla mest olmuş bir halde gülücükler saçıp cıvılda ve bedenine dökülen tuzu yalarken, Balthus canla başla yemeğin suyunu hazırlıyordu. Opera parçaları mırıldanarak havuçları, patatesleri, şalgamları, pırasaları doğruyordu. Doğradıklarını büyük bir tencerede kızarttı ve şimdiden ağzının suyu akararak, midesinden korkunç gurultular yükselerek, bir tavada iki yüz elli gram tereyağını eritmeye başladı. Garnitür yatağındaki bebek sürekli cıvıldayarak, gözleriyle Balthus'u takip ediyordu; uyuması gereken bu saatte oynadıklarını bu yeni oyunu çok eğlenceli bulmuş gibiydi. Balthus beş dakikada bir gelip poposunun, göbeğinin ve omuzlarının tadına bakarak “Miam, miam” diye haykırıyor, bu da bebeğin küçük kahkahalar atmasına neden oluyordu. Kakasını iki kere tabağın içine yaptı, Balthus da büyük bir sabırla –pedagojik alanda kuşku götürmez yetenekleri vardı– her şeyi temizleyip yeniden başlamak zorunda kaldı. Birazdan hiç olmadığı kadar keyifle karnını doyuracağından emin, hiç sinirlenmiyordu. Saat henüz ondu, bebeğin anne ile babası gece on ikiden, birden önce gelmeyecekti. Balthus da mutfak pırl pırl, tertemiz yaptıktan sonra buradan tüyecekti. Dağınıklık onun tarzı değildi. Dev olabilirdi, ama kesinlikle görgüsüz biri değildi. Kendine esaslı bir ziyafet çekecekti.

Bıçaklarını eskiden yapıldığı gibi bir bileği taşıyla bilemeye koyuldu. Bu arada bebek mutfak masasının üzerinde çırlıçıplak, dudaklarında tatlı bir gülümsemeyle uyuyakalmıştı, küçücük burun delikleri hafif bir horlamayla açılıp kapanıyordu. Bu manzara Balthus'u çok duygulandırmıştı. Aniden telefon çaldı. Arayan Adrien'in annesiydi: Tahmin ettiklerinden erken dönecek-

lerdi, kutlama bir misafirin rahatsızlığı yüzünden kısa sürmüştü. Balthus'u çılgınca bir korkudur aldı. Bir dakika sonra, ufaklığı kaynar suya atacaktı. Bu ne şanssızlıktı! Gerçekten de hiç talihi yoktu. Alelacele bebeği kundakladı, bebek bezleriyle güreşti –önünü arkasını hep karıştırıyordu– ve bebeği, üzerinde hâlâ garnitürler, ağzında bir sap maydanozla beşiğine koydu. Anne ile baba anahtar kilide soktuklarında, genç adamı eğilmiş, büyük bir tahta kaşıkla dumanı tüten bir tencereyi karıştırırken buldular; bir yandan da *La Traviata*'dan bir bölümü ıslıkla çalıyordu.

– Pekâlâ Balthus, ne yapıyorsunuz bakalım?

– Çalışıyorum hanımefendi, izninizle sınav için yemek tariflerini tekrarlıyorum.

– Nasıl, tavuk da, et de kullanmıyor musunuz?

– Vejetaryen mutfağını seçtim hanımefendi, sadece sebze, hamur ya da pirinç kullanıyorum. Diyet beslenmesinde gelecek vaat eden bir branş bu.

– Ah, ne hoş bir fikir! Sizinle de akşam yemeği yiyebilir miyiz? Daha yeni yemiştik ama...

– Ben... ee... lütfen.

Balthus üç kişilik sofrayı hazırladı, biraz baharat katarak sebzeleri bir tencerede hafifçe kızarttı ve tabaklara koydu. Havuçları ve şalgamları yutmakta zorlandı, halbuki Adrien'in, ondan belki üç yaş büyük olan anne ile babası yemekleri çok beğenerek, her şeyden tekrar tekrar aldılar. Gece yarısı Balthus yüreği ağzında nihayet izin alabildiğinde, oğlunu öpüp geri dönen anne şaşkınlıkla söylendi:

– Ne tuhaf, bu çocuk sanki tuzlu gibi...

– Evet, ben yaptım, hanımefendi, dedi Balthus sıkıntıyla.

– Ne demek istiyorsunuz?

– Ülkemde âdettir, ailem Karpatlar'dan gelme. Akşamları çocukların yanağına biraz tuz serpilir; bu, onları yatıştırır ve gece iyice dinlenmelerini sağlar.

– Ya ağızındaki maydanoz?

– Maydanoz uyutucu özelliğiyle bilinir. Emzikten çok daha iyidir.

– Ah Balthus, mükemmelsiniz, dedi genç kadın ona sevgiyle, belki de gereğinden fazla sevgiyle sarılarak. Bugüne kadar böyle yaratıcı ve ilgili bir bebek bakıcısıyla karşılaşmadık. Ne zaman isterseniz gelin, kapımız size hep açık olacak.

Balthus gecenin karanlığında gözden kayboldu. Felaketten kıl payı kurtulmuştu. Bir daha böyle çılgınlıklar yapmayacaktı. Yüksek sesle tekrarlamaya koyuldu: “Beni affet baba, özür dilerim, senin oğlun olmaya layık değilim ben.”

Balthus âşık oluyor

O günlerde, efendisinin çılgınlıkları yüzünden zayıflayan ve saçları dökülen Carciofi'nin aklına yeni bir fikir geldi: Balthus'u evlendirecekti. Bir kadın onu sakinleştirebilir, ilgilerine yeni bir yön verebilir ve birlikte uyuyacakları için de ona Carciofi'den çok daha iyi göz kulak olabilirdi. Balthus'un, kadınların arkadaşlığından hoşlandığını, ancak ileri gitmekten kaçındığını da belirtmemiz gerek. Artık delikanlılarla da fazla görüşmediğinden, herkesi şaşırtıyordu. Hakkında dedikodu yapılıyor, o ise hiçbirine aldırılmıyordu. Gizemli ve çekici Balthus elde edilemez bir erkek olarak tanınıyordu. Böylece Carciofi onun için bir eş aramaya koyuldu. Ancak bir eş bulmak sanıldığı kadar kolay değildi. Carciofi başlangıçta sokakta yalnız yürüyen genç kızlara yanaşır ve onlar tarafından tersleniyordu. Kendisi de cinsi latifle konuşmaya pek alışık olmayan Carciofi, onlara beceriksizce derdini anlatıyor, karşılığında ya tokat yiyor ya da hakaret işitiyordu; hatta bir keresinde bir polis memuru tarafından yakalanmıştı. Bunun üzerine uzman kuruluşlara müracaat etti; öncelikle adayları görmek istiyordu: Bir ağabey ve babanın vekili olarak Balthus'a kimin uygun olacağını biliyordu. Böylece Carciofi bir ay boyunca fotoğraflardan seçtiği genç adaylarla görüştü. Her birine bir fincan papatya çayı ikram ederek aynı sözleri tekrarlıyordu:

– Efendim zengin, hatta çok zengindir ve mükemmel bir aileden geliyor. Evlilikte en ufak anlaşmazlığı kaldıramaz. Ancak kendi sınıfından, mevkisinden ve kültüründen biriyle evlenebilir. Bir soyluluk unvanınız varsa, bu çok daha iyi olur!

Ufak tefek ve iriyan, incecik ve etli butlu, olgun ve yeniyetme, dalavereci ve çekingen birçok kızla görüştü, her birinin bir özelliği hoşuna gitti, nasıl karar vereceğini bir türlü bilemedi ve bekâr kaldığı için kendini tebrik etti. Güzel ve eşsiz bunca kadın arasından kesinlikle bir seçim yapamayacaktı. Bu işlere kayıtsız duran Balthus, uşağının elinde tuttuğu bir albümdeki yakıcı bir kızılın fotoğrafına atıldığında, Carciofi hâlâ kararsızdı. Balthus altüst olmuş bir halde haykırdı:

– İşte, istediğim kız bu!

Doğal olarak ertesi gün Carciofi bu kızla görüşüyordu. Gerçekten de bir seksen boyunda, tatlı sesli ve geçerken ağaçların ve çiçeklerin bile ürpereceği çekicilikte olağanüstü bir yaratıktı. Carciofi ondan o kadar hoşlandı ki, bir an artık bekârlığa veda ederek bu büyüleyici kıza evlenme teklif etmeyi düşündü. Böylesine güzel bir kızın bu tür yöntemlere başvurmasına hayret etti. Fakat kız ne şaşkınlık ne de sabırsızlık gösteriyordu. Gizemli bir şekilde gülümsemekle yetiniyordu. Uşak için tek bir durum söz konusuydu: Efendisi ilk kez bir kadına ilgi göstermişti. Belki de iyileşmeye giden yol nihayet açılmıştı. Böylece kumruları bir araya getirdi; kızıl saçlı kız çekici bir tasasızlık örneği sergilerken, Balthus aşk şaşkınlığının tüm belirtilerini gösteriyordu: Kem küm ediyor, kızarıyor ve sürekli kıpırdanıyordu. Onları belli bir mesafeden izleyecek olan Carciofi'nin korumasında, birçok gece birlikte çıkacakları konusunda şirketle anlaşmaya varılmıştı. Böylece bir hafta boyunca Balthus yeni kız arkadaşını tiyatroya, konsere, sinemaya, restorana ve diskoteklere götürdü. Çocuklardan bahsetmeyeceğine ve eğer genç kız bu konuyu açarsa geçiştireceğine dair uşağına söz vermişti. Adı Marylène olan kızıl saçlı da –babası, Beach Boys'un anısına ona bu ismi koymuştu– hukuk doktoruydu ve Balthus'ta çekingenlik

yaratan güvenli bir havası vardı. Genç adam onu çok üstün, ne-redeyse kaygı verecek denli mükemmel buluyordu; ama kendisi üzerinde yarattığı etkiye rağmen, her akşam onu bir an önce evi-ne bırakıp, arkadaşlarıyla gün ağarana kadar şölen yapmak için de acele ediyordu. Dünyanın en güzel kadını bile asla dört başı mamur bir ziyafetin yerini tutamazdı. Bununla birlikte her sa-bah, öğlene doğru uyanırken ilk aradığı Marylène oluyor ve genç kızın sadece “Alo” demesi bile, Balthus’un o güne kadar hiç bilmediği biçimde büyülenmesine neden oluyordu. Yedinci günün akşamında, evlenme teklifi yapmasına karar verilmişti. Kızıl saçlı dilber etrafa ışık saçıyor ve gözleri kumazlıkla parlı-yordu.

– Balthus, diyordu sıcacık elini genç adamın avcuna kaydırı-rak, sanki sizi daha önceden tanıyor gibiyim. Bizi birbirimize bağlayan o kadar çok benzer noktamız var ki...

Balthus, dudaklarının arkasına gizlenmiş korkutucu köpek-dişlerini saklamaya özen göstererek, kibarca gülümsüyordu.

– Dostum, diye tekrarlıyordu Marylène, mumlar masanın üzerinde yanmaya devam ederken –büyük bir sarayın restora-rındaydılar ve servis görevlileri ile garsonlar etraflarında dönüp duruyordu–, bana soracağınız önemli bir şey olduğunu biliyo-rum. Evet, inkâr etmeyin, lalanız bana söyledi.

Balthus terliyordu; Carciofi’nin kendisine yüz kere tekrarlat-tığı sözleri unutmuştu. Onun rahatsızlığını gören genç kız, söz-lerini sürdürme inceliğini gösterdi:

– Sizi bu yükten kurtarayım. Sizin gibi utangaç, kocaman bir çocuk için bunun ne denli zor olduğunu anlıyorum. Gizli bir te-dirginliğin, belki de bir tür gençlik romantizminin sizi yiyip bi-tirdiğini hissediyorum. Ne olursa olsun, Balthus, cevabım evet. Tüm kalbimle evet.

Balthus anlaşılmaz bir şeyler geveledi ve sulanmaya başla-yan ağzından çenesine doğru ince bir salya süzüldü; çünkü bir saat sonra Marylène’den ayrılınca çekeceği ziyafeti düşünüyor-du. Genç kadın ise onun kazağının altındaki kaslarını hayranlık-

la yokluyordu.

– Ah Balthus’çuğum, ne çekici bir erkeksiniz! Vahşi bir balayı gecesi geçireceğimizi hissediyorum...

– Öyle mi?

– Ellerinizi şimdiden bedenimde hissediyorum, o kadar büyükler ki...

Balthus’un on parmağını teker teker tutarak, sivri dişleriyle ısırdı. Genç adam ürpermeye başladı.

– Ve ensemde dilinizi...

– Gerçekten mi?

– Ve birbirimizi daha iyi tanıdığımızda, bedenimin her santimetrekaresini keşfettiğinizde, bana sağlıklı ve tombul üç çocuk vermenizi istiyorum.

Bu sözler üzerine genç adamın yüzü ışıldadı. Gerginliğinden sıyrılarak haykırdı:

– Ah, evet Marylène, üç çocuk, hatta altı, ya da isterseniz on. Büyüğünü size bir parça balsamlı sirkeyle tencerede hazırlayacağım. İkincisini şişe geçirilmiş olarak düşünüyorum, *saté* usulü, ana maddesi yerfıstığı olan bir Asya yemeği, butları doğruyor...

– Ne?

Balthus fazla konuştuğunu biraz geç fark etti. Kızıl saçlı afet dehşet içinde kaçacak ve her yerde onu suçlayıcı sözler söyleyecekti. Fakat Marylène kımıldamamıştı.

– Koca çılgın, demek öylesiniz?

– Neden... bahsediyorsunuz?

– Hemen anlamıştım.

– Ne demek istediğinizi anlayamıyorum.

Bunun üzerine Marylène o gizli işareti yaptı: Dilini şaklatıp bir parmağını ağzına götürürken, bir yandan da sol eliyle midesini sıvazlayarak “Miami, miam” diye mırıldandı. Bu, devlerin birbirini tanıma işareti, parolasıydı. Dolayısıyla da tek bir şeyi

¹ Zeytinyağı, sarımsak, yerfıstığı yağı, limon suyu, tuz, biber, suyla hazırlanan ve şişe geçirilmiş etin kızartılmadan önce içinde bekletildiği bir tür sos. (ç.n.)

gösteriyordu: *Marylène bir devdi!* Balthus kendine gelemiyordu bir türlü. Genç kız gözleri ıslık ıslık, dudaklarını aralayarak bıçak gibi keskin, uzun dişini gösterip bunu doğruladı. Balthus onun fotoğrafına bakınca neden öyle heyecanlandığını anladı. Mutluktan yerinde duramayarak Marylène'in kollarına atıldı. Hesabı ödedi ve genç kızı bir an önce Montmartre'daki sığınağına götürmek için acele etti. Yosma orada harikalar yaratarak sevgilisine layık olduğunu gösterdi; kısacık bir süre içerisinde iki piç kurusunu, geride bir iki kemik dışında bir şey bırakmamacasına mideye indirdi. Aşkından çılgına dönen Balthus, şimdiden nasıl bir çift olacaklarını hayal ediyordu. İleride onlar için şöyle diyeceklerdi: Mutlu yaşadılar ve çok çocuk yediler.

Ertesi gün avaz avaz şarkı söyleyerek eve dönüp de Carciofi'ye Marylène'le o akşam evleneceğini söyleyince, uşak kuşkulandı. Böylesine kendinden geçmek efendisinin âdeti değildi. Ağzını yoklayınca, sır saklamasını bilmeyen Balthus sinirli kahkahalar atarak ona her şeyi itiraf etti. Carciofi mahvoldu. Velayeti altında yaşayan çocuğun, Fransa'da yaşayan milyonlarca kadın arasından, şaşmaz bir içgüdüyle bula bula tek dev kadını denemese bile nadir dev kadınlardan birini bulması gerekmişti. Bu, betterin betteri bir durumdu. Felaketin daniskasıydı. Nasıl oluyor da devler birbirlerini buluyorlardı? Birbirlerini seziyor, anlıyorlardı? Şimdi her şeye yeni baştan başlamak gerekecekti.

Fakat Carciofi bu şanssızlıktan yeni çareler üretmeyi başardı. Balthus'a o şıfıntıyla bir daha görüşmemesini tembih etti (genç adam tuhaf bir şekilde, karşı çıksa da ondan çekiniyordu). Ardından Marylène'i çağırarak intikamının korkunç olacağını, genç adamı bir daha görürse onu ihbar edeceğini söyledi. Marylène karşı çıktı, bir yanlış anlama olduğuna, bir gece önce yemeklerin tadına şöyle bir baktığına, hem zaten etin yeterince pişmiş olmadığına yeminler etti. Bununla birlikte onunla ilişkisini kesmeye söz verdi ve Balthus ilk aşk acısını çekti.

Bu arada, efendisinin çocuk yemeksizin de mutlu ve normal bir yaşam süreceğine inanan hizmetkârı didinip duruyordu. Herkes gibi onun da buna hakkı vardı ve o, Carciofi ona bu hakkı sağlamak için sonuna kadar savaşıyordu. Böylece aklına başka bir fikir geldi. Zaminski'lerin hizmetindeyken onların türdeşlerinden bazılarıyla ilişkiyi koparmamıştı. Tıpkı hırsızlar ve polisler gibi, devler ve onların avcıları vardı: Hepsi birbirini tanıyor, izliyordu ve sıkı ilişkiler içindeydiler. Uzun zamandır gözlerden uzak olan insanlara yazdı, fakslar ve telgraflar gönderdi, dertlerine çare bulma ümidiyle günler ve geceler boyu internette araştırmalar yaptı. Nihayet araştırmalarının ödülünü aldı: Haftalar süren bir takibin ardından Tel Aviv'de yaşayan Tristan Goldman adında bir adamın izini buldu. Goldman, artık emekli olmuş bir dev avcısı ve kurtarıcıydı. Carciofi kendisine yardım etmesi için ona yalvardı, Balthus'un durumunu en ince ayrıntısına kadar anlattı –Mösyö Goldman'ın kayıtlarında zaten Balthus'un adı geçiyordu– ve sonunda adamı yumuşatmayı başardı.

Son şans

Aktif yaşamındaki gizliliği hâlâ muhafaza eden Tristan Goldman, Carciofi'yi her gece farklı bir telefon kulübesinden arıyordu. Carciofi'ye, toplum dışı bir yaşamdan bıkan birçok devin, tıpkı haydutlar ya da mafya üyeleri gibi bu işi bıraktıklarını açıkladı. Onlar için Adsız Devler adı altında bir tür topluma kazandırma grubu kurulmuştu. Bu kulübün tüm üyeleri pişman olmuş devlerdi: Bu hastalığın belirtilerini çok iyi biliyor, kız ve erkek kardeşlerine büyük sevgiyle yaklaşıyor, kötü alışkanlıklarından kurtulmaları için katı bir disiplinle, yavaş yavaş onlara yardım ediyorlardı. Kulübün ilkelerine göre, perhize uysa bile hiçbir dev iyileşmiş olarak kabul edilmez ve kulübün, gündüz ya da gece herhangi bir saatte aniden evine gitmekle görevlendirdiği bir yetkili tarafından izlenirdi. İnatçı vakaların düzelmesi için birkaç yıl gerekliydi.

Tristan Goldman katıksız ve basit bu oto-rehabilitasyon yöntemini tercih ediyordu; bu sayede çok cesaret verici sonuçlar elde edilmişti. Carciofi'ye gizli kalması koşuluyla Paris'teki birkaç adresi verdi ve uşaktan çok acil bir durum olmadıkça, yaşamının sonuna kadar bunu unutmamasını rica etti. Adsız Devler'in başarılı olması için mutlak bir gizlilikle faaliyet göstermesi gerekiyordu. Ortaya çıkmadan kendilerini tedavi etmek onların kaderiydi; aksi takdirde aralarına karışmak istedikleri normal insanlar tarafından mimlenmek ve dışlanmak tehlikesiyle karşı karşıya kalırlardı. Kendilerine ve diğerlerine karşı yaşam haklarını yeniden ele geçirmek zorundaydılar.

Carciofi gerekli müracaatları yaptı ve amacına ulaşmak için bol bol rüşvet vererek neredeyse bir servet harcadı. Fakat delikanlının düzelmesine paha biçilmezdi. On beş gün sonra, gece yarısı Balthus'un odasında tuhaf bir üçlü boy gösterdi; Balthus tam o sırada bir maskeli baloya gitmek üzere paj* kılığına giriyordu. Bunlar, Balthus Zaminski'nin yasal vasisi Mösyö Carciofi'nin isteği üzerine delikanlının rehabilitasyonu için kulüp tarafından görevlendirilmiş, altmış beş yaşın üzerinde, emekli üç devdi. Onları görseniz, gençliklerini çocuk yiyerek geçirdiklerini imkânı yok söyleyemezsiniz. İki dirhem bir çekirdek, unvan sahibi, madalyalı ihtiyarcıklardı. Aralarında tanınmış bir akademisyen, sivrilmiş bir sendikacı ve önemli bir taşra ileri geleni vardı. Üçü çok iyi anlaşıyor, kahkahalarla gülüyor ve belden aşağı espriler yapıyordu. Üç adalet savaşı bekleyen Carciofi bir parça hayal kırıklığına uğradı. Fakat saf görünüşlerinin ardında sarsılmaz bir irade gizliydi. Genç adamı ciddi bir sorgulamaya tabi tuttular ve ondan günün yirmi dört saatini kendilerine ayırmasını istediler. Bundan böyle özel yaşamı onlara aitti. Balthus'un resmi sorumlusu, Alphonse de Dupanloup adlı akademisyendi; kıytınk denebilecek Poitou'lu asil bir aileden gelen bu adam, dilbilgisiyle eğlenmek için akademiye girmeden önce, daha ziyade at yarışlarında ve poker masalarında başarı sağla-

* Eskiden bir senyörün hizmetine verilen soylu delikanlı. (ç.n.)

mıştı. Açık saçık fıkralara çok meraklı olan Alphonse de Dupanloup, Balthus'a sert bir hoşgörü gösteriyordu.

– Bugüne kadar aptallıklar yaptık ve şimdi pişmanız, öyle değil mi, yavrum? İnan bana, seni bundan kurtaracağız, biz çok daha beterlerini iyileştirdik!

Baş başa ya da dörtlü görüşmeler aylarca sürdü. Her seans şu açıklamayla başlıyordu: “Merhaba, adım Balthus, ben yamyamım, üç aydır tek bir yumurcak yemedim ve hiç eksikliğini hissetmiyorum.” Tedavi çok sert, neredeyse acımasızdı: Balthus, bir kreşte ya da okul bahçesinde oynayan çocukların kaydedildiği filmleri izlemek zorundaydı. Ağzı sulanırsa bir tokat yiyordu; ondan sonra hâlâ devam ederse, diline elektrik veriliyordu. Gözlerini mi kapıyor, bu sefer, tüm vücuduna elektrik veriliyordu. Dışarı çıkmalar, gece kulüpleri, kötü arkadaşlıklar, sinir bozucu müzikler bitmişti. Her an pişmanlığını dile getirmek, beynine kazınan sloganları tekrarlamak zorundaydı: “Şekere evet, evet, evet; bebeklere hayır, hayır, hayır”, “Çocuk kutsaldır, ona dokunmak günahıdır.” İlerleme kaydettiğinde alkışlanıyor, en ufak zayıflığında ise canına okunuyor, hatta herkesin gözü önünde aşağılanıyordu. Bu kökten tedavi sayesinde Balthus düzelme gösterdi, krizler azaldı. Carciofi bu kez nihayet amacına ulaştığını düşündü. Kâbus bitiyordu. Adsız Devler’e teşekkür mahiyetinde, aileden kalma birkaç tabloyu vererek önemli bir bağış yapmaya hazırlanıyordu.

Ne yazık ki Balthus öylesine kurnazdı ki, yavaş yavaş gözlemcilerini de baştan çıkarmayı becerdi. Evet, yanlış okumadınız: Hastalık doktorlara da bulaştı. Önce, her zaman anlatacak nükteli hikâyeleri olan o yaşlı akademisyeni etkisi altına aldı. Balthus, şakalarına gülüp, her dediğini onaylayarak onu uyutuyordu. Ardından küçük ve etkili dokundurmalarla karşı saldırıya geçiyordu. Eğilimlerinin çok kötü olduğunu kabul ediyor, bağışlılığının ne denli korkunç olduğunu ve nelere yol açtığını

özenle seçtiği kelimelerle tasvir ediyordu.

– Diğer insanlar gibi olup bir aile kurmayı, yeşil salata ve bezelye taneleriyle yetinmeyi o kadar çok isterdim ki, diyordu büyük bir samimiyetle. Ama dünyaları bile yesem hep açlık hissediyorum. Neden biliyor musunuz, sevgili gözlemcim? Çünkü ne olursa olsun iki-sekiz yaş arası bir çocuktan daha doyurucu bir şey olamaz; yerini hiçbir şeyin dolduramayacağı denli lezzetli ve keyif verici bir şey bu sözünü ettiğim. Hatta bir Charolais sığır ya da süt buzağısı bile onun yerini tutamaz.

Yaşlı adamcağız bu konuda ona hak veriyordu, ama, diye ekliyordu, istek ne denli şiddetliyse o oranda dikkatli olmalıyız. Belagat sanatında usta olan Balthus –unutmayalım ki, o bir avukattı– ardından küçük bir çocuğu ağız tadıyla yemenin binbir yolunu sıralıyordu.

– Makamanın yanında sunulan, fesleğenli dizardı çukuru ne kadar da güzeldi, hatırlıyor musunuz Mösyö de Dupanloup?

– Aman yavrum, sus lütfen.

– Ya zeytinyağı ve sirke soslu yanaklar?

– Kes artık, yalvarırım, ölüyorum...

– Peki ya mantar yahnisiyle iyi giden tavada kızartılmış baldıra ne demeli?

– Ahh...

– Ya o taze kişnişli kalça?

– Hayır... Olamaz!

– Ya kızarmış patates ve yanında ballı dil? Karın çevresinden koca bir dilim yağla karıştırılmış yumurtalarla pişirilen süt çocuğu?

– Dur, yalvarırım, artık sus, bu çok kötü!

Ve yaşlı adam ruhsal sarsıntısının eşiğine gelerek, nefes alamaz bir halde bir yere serilip kalıyordu. Balthus da, aynı özlere boyun eğerek aynı şekilde tepki gösteren diğer ikisine aynı propagandayı yapmaya başlıyordu.

Sıradan bir insan olmak için Adsız Devler’e katılan Balthus, üç gözlemcisini yeniden devliğe döndürdü. Hastalık onun evin-

de depreşti; akademisyen, sendikacı ve taşra eşrafının, eşleriyle birlikte katıldığı büyük bir ziyafetle kesinleşti. Balthus'un onlar için patates kızartması, karnabahar ve kestane püresiyle hazırladığı şişe geçirilmiş iki yaşında sarışın bir çocuğu, kaliteli bir şarap eşliğinde afiyetle yediler.

Bu defa Carciofi çok sert bir tepki gösterdi, başının büyük belada olduğunu söyledi: Efendisinin kaçırdığı ve hep birlikte yedikleri çocuk, kapıcı kadının kızıydı. Balthus'un odasında küfürler, kavgalar, sevimsiz gülüşmeler, geviş getiren ve utanmadan geçiren bir serseri, bir korsan topluluğu vardı. O kibar hanımefendiler göğüsleri neredeyse ortada, tükünip duruyorlardı. Bütün nezaket kurallarını unutan Balthus kapının aralığında uşağının başını görünce ona seslendi:

– Bir parça da sen ister misin, babalık? Kol mu olsun, kalça mı?

Canavarlar hep birlikte, Adsız Devler'in slogan sözlerini değiştirerek koro halinde şarkı söylüyordu:

– Çocuk kutsaldır... Tadı kutsanmıştır!

Büyük bir öfkeye kapılan Carciofi bu kibar beyefendileri ve neredeyse çıplak kanlarını kapı dışarı etti. Artık bu işe bir son vermek istiyordu, hatta umutsuzluk içinde efendisini bıçaklamayı bile düşündü. Tel Aviv'deki Mösyö Goldman'la irtibata geçti. Bu duruma çok üzülen adamcağız, bir devin iyileşmesinin çok zor, hatta neredeyse imkânsız olduğunu söyleyerek, yirmi yıl boyunca perhizde olup da bir çocuk görünce aklını kaybederek birkaç dakika içinde onu mideye indiren hastalar olduğunu anlattı. Ne yazık ki yüzde yüz etkili bir yöntem yoktu ve Adsız Devler'e de gittikçe daha şüpheli tipler katılıyordu. Bununla birlikte olağanüstü sertlikte, ama faydalı olabilecek son bir tedavi yöntemi biliyordu; Carciofi'ye bu yöntemin koşullarını anlattı.

Bir hafta sonra Carciofi akşam saat ona doğru efendisine her zamanki gibi bir kadeh Porto şarabı ve siyah zeytin götürdü. Balthus dışarı çıkmak üzereydi ve iştahını açmak için her zaman bir aperitif alırdı. Arınma başarısızlığından bu yana, çok mutlu bir hali vardı; toplum içine girince, ummadığı kadar çok devin varlığını öğrenmiş ve bunların burjuvaların arasında olduğu kadar ayaktakımı arasında da azımsanmayacak sayıda olduğunu görmüştü. Çılgınlığı sınır tanımaz olmuştı; her geceyi dışarıda geçiriyor, Marylène'le buluşuyor ve ceplerinde, kendini kaybedip bacağına ya da kolunu yediği pelüş hayvanlarla, saç başı dağılmış, sarhoş ve sırlıslıkla bir halde dönüyordu. Fakat bu kez Carciofi onun içkisine kuvvetli bir uyku ilacı koymuştu ve efendisi anında uyuyakaldı. Onu yatağına yatırarak, öğleden sonra satın aldığı güçlü kayışlarla bağladı, akıl hastalarına giydirilen deli gömleklerinden giydirdi, panjurları ve pencereleri kapadı, kapıyı iki kez kilitleyerek beklemeye koyuldu.

Balthus ertesi gün uyandığında bağırp çağırdı, debelendi, uşağına ve tüm dünyaya lanetler yağdırdı, kendisini çözmesi için yalvardı, bir daha çocuk yemeyeceğine yeminler etti, hatta ona bir servet vermeyi önerdi. Carciofi'nin getirdiği balkabağı suyunun içine tükürünce, uşak onu kaderiyle baş başa bıraktı. Bu durum otuz bir gün sürdü. Balthus uluyup duruyor, her türlü normal yemeği reddediyor ve boğazını yırtarcasına bağıırıyordu:

– Açım, çok açım, ne olur bir bebek kalçası, birazcık kalça, bir parmakçık, bir ayak parmağı...

Carciofi iki gözü iki çeşme ağılıyor, kulaklarını tıkıyor, yine de dayanıyordu. Hiç bitmeyecekmiş gibi gelen o zorlu ve yıpratıcı ay sona erdiğinde, Carciofi nihayet mahkûmu çözdü. Genç adam tükenmiş ve tanınmayacak haldeydi. Çocuk yiyemeyince on beş kilo almış ve bu mahrumiyetten dolayı dişetleri çekilmişti. Kınındaki bir hançere benzeyen ve ancak bir pitbull'un ki ya da timsahın kiyle kıyaslanabilecek, şahmerdan iriliğine sahip o güzelim köpekdişleri ve azıdişleri dökülmüş ve ağzının derinliklerinde, hemen küçükdilinin yanında, orada tek başına ne aradı-

ğını sorarcasına duran zavallı bir yirmi yaş dişi kalmıştı. Yirmi yedi yaşındaki Balthus bir canlı cenazeden, paçavradan farksızdı artık; dev olamazsa, hiçbir şey olamazdı. Terasa çıkıyor ve Tuileries Bahçesi ile Saint-Germain Bulvarı arasında gezenlerin tüylerini diken diken eden bir umutsuzluk çılgılığıyla, aya karşı acıyla uluyordu. Acı dolu feryadı en taş kalplilerin bile kanını donduruyordu. Kapıcı kadın dairenin kapısını çalıyor ve soruyordu:

– Mösyö Carciofi, deli gibi uluyan bu köpek sizin mi? Bu arada küçük kızımı gördünüz mü? İki aydır ortada yok. Biberonu soğuyacak.

Bu çılgınları duyan anneler çocuklarını eve sokuyor, kocalar karılarını kollarından tutup götürüyor, kavgacı serseriler inlerine dönüyordu. Sokaklarda acı çeken bir hayalet gibi dolanan Balthus'la alay ediyorlar, yüzüne karşı “şişko patates”, “balon” diye bağınıyorlar, bir zamanlar o kadar ince ve gururlu bir adam olan Balthus ise kendisini itip kakmalarına sesini bile çıkarmıyordu. Ortakları obezite tedavisi görmesini salık vererek onu avukatlık bürosundan kovdular. Özverili bir hizmetkâr gibi davranarak ona sorumluluklarını hatırlatan Carciofi'ye bile kızmıyordu. Böylece babasına ve uşağına verdiği iki sözün arasında sıkışıp kalan genç adam korkunç bir çözümde karar kıldı.

Bağış

Ayak işlerine bakmak üzere bir sirkte işe başladı. O kadar zengin ve şıklığına özen gösteren bir adamken, şimdi bir sedirde yatıyor, kovaları taşıyor, hayvanları yıkıyor, çadırları ve sahneleri söküp kuruyor, cambazlara, palyaçolara ve hayvan terbiyecilerine yemek hazırlıyordu. Az konuşuyor, çok çalışıyor, hiçbir işten kaçmıyor, alaylı sözlere maruz kalıyor ve kimse ona bir şey sormuyordu. Bu duruma çok şaşırın Carciofi, efendisini rahat bir yatağın beklediği sıcak evine dönmesi için sıkıştırıyordu. Onu şımartacak, her nazını çekecekti. Birlikte sinemaya, konserlere

gidecek, gemi yolculuklarına çıkacaklardı; Hermès'te, Vuitton'da, Yves Saint Laurent'da ucuzluk başlamıştı. Balthus kabul etmiyordu.

– Benden gençliğimin en güzel günlerini aldın, sevgili hizmetkânım. Benden yanına gelmemi isteme. O hayat artık bitti.

Altı aylık çetin bir çalışmadan sonra sirk ciddi bir mali darboğazdan geçiyordu. Balthus sirk müdürüyle görüşerek, ona bugüne kadar hiç yapılmamış ve gelecek yüzyılda bile hakkında konuşulacak bir numaradan bahsedip, Noel günü bu numarayı kendisi yapmayı önerdi. Müdür başta, tüm geleneklerine ters olduğunu öne sürerek bu öneriyi kesinlikle reddetti. Böyle bir itirazı bekleyen Balthus, kişisel hesabından çok büyük bir miktarda bir çek imzaladı; öyle ki gelecek on yıl için sirki kurtanyordu.

– Fakat siz kimsiniz? diye sordu müdür. Ve bunu neden yapıyorsunuz?

– Kim olduğum önemli değil, diye karşılık verdi Balthus, siz kabul ediyor musunuz onu söyleyin. Evet mi, hayır mı?

Müdür düşünmek için süre istedi, personeline danıştı; ayak işlerini yapan yeni elemanın aslında zengin bir adam olduğunu, saçma sapan, iğrenç bir numarayla şirketin iflasını engellemeyi tasarladığını anlattı. Bu numara hepsinin başını adalet ve büyük bir reklamla belaya sokabilirdi. Şaşkınlıklarına ve olası tehlikelere rağmen sirk çalışanları Balthus'un önerisini onayladılar. Balthus bir avukat çağırarak bir ibraname ve kontrat imzaladı, gerekli banka işlemlerini yaptı. XX. yüzyılın son senelerinden birinin 25 Aralık günü, sabah saatlerinde, sahnenin ortasına, gaz ocağı ile içinde lezzetli bir çorbanın fokurdadığı devasa bir kazan getirildi. Sirkın sıraları insanlarla, özellikle de on yaş altı çocuklarla tamamen dolmuştu; dışarıda da kar buz demeden bekleyerek dev ekrana yansıtılan töreni seyreden kalabalık bir çocuk topluluğu vardı. Noel Baba kılığında, ama başında aşçı şapkası olan Balthus, Carciofi'yi de davet etmişti. Cıvıldaşan, oynayan, birbirinin saçını çeken çocuklarla dolu sıraları şaşkınlıkla seyre-

diyor ve midesinde, bir zamanlar buyurgan bir iştahın gelişini haber veren o kasılmayı hissediyordu. Ancak artık böyle bir şey söz konusu bile olamazdı. Takma dişlerini ağzına yerleştirdi ve bir çingirakla sessizliği sağladı.

– Sevgili küçükler, bugüne kadar hiç görmediğiniz ve bir daha da asla göremeyeceğiniz bir gösteri için sirkimize hoş geldiniz. Çok sevdiğim çocuklar, eski yaşamımda ben kimdim, biliyor musunuz?

– Hayır...

– Bir devdim!

Bu sözler üzerine salonda büyük bir kahkaha koptu. Ne! Dişleri dökülmüş, işe yaramaz bu şişko, her şeyi silip süpüren bir devmiş, öyle mi! Bu çok komikti. Çocuklar onunla alay ederek güldüler, sahneye konfetiler, şekerler, minderler attılar.

– Biliyorum, biliyorum, artık hiç de dev gibi görünmüyorum. Bana inanmanız zor. Ama gerçek bu. Çiğ ya da pişmiş, kızartılmış ya da ızgara olarak yediğim, sizler yaşındaki çocukları tek tek sayabilirim ve ufak yollu mide kazınmaları durumunda atıştınp açlığını basturmak niyetiyle kaç tanesini tuzlayarak mahzenime sakladığımı anlatabilirim. Elimden geçen tüm kız ve oğlanların listesini eksiksiz olarak sizlere verebilirim...

Bu sözler küçükleri biraz ürküterek yerlerinde büzülmelerine neden oldu. Artık gülüp gülmeme konusunda kararsızlardı.

– Ancak, sizleri buraya bunun için davet etmedim. Tersine, bu akşam, cinayet ve yamyamlıkla geçen uzun bir yaşamdan duyduğum pişmanlığı dile getirmek ve tek bir hareketle kaderimin akışını tamamen değiştirmek istiyorum. Sevgili dostlarım, çok acıktığım zamanlar günde bir iki kere olmak üzere öyle çok ufaklık yedim ki, şimdi benden elbirliğiyle intikam almanızı öneriyorum. Şimdi kendimi bu kaynayan haşlama suyuna atacacağım ve aşağı yukarı yarım saat sonra pişmiş olacağım. Bu arada hokkabazlar sizi eğlendirecek. Tamamen piştiğim zaman, sırayla gelip vücudumun bir parçasının tadına bakmanızı öneriyorum, canınız ne tarafından çekerse. Bir bebeğin olduğu gibi bir

devin de en iyi bölümlerinin kalça, but, karın bölgesi, yanaklar, kulaklar ve özellikle de etli ve lezzetli, krallara layık başparmaklar olduğunu hatırlatırım.

Çocuklar şaşkınlık çılgınlıkları attılar. Rahatsız olan bazı anneler çocuklarını kollarından tutup, hoşnutsuzluklarını belirterek sirkten çıktılar. Küçük çocuklara hediye olarak kendini sunan bir Noel Baba hiç görülmemişti. Böylece seyircilerin şaşkın bakışları altında, Balthus soyunarak iç donuyla kaldı, saygıyla eğildi ve gözleri dolu dolu, el salladı.

– Hepinize elveda, sizi seviyorum, sizi her zaman sevdim. Kendime göre.

Korkudan deliye dönen Carciofi ayağa kalkarak bağırdı:

– Hayır Balthus, yapma, yalvarırım, geri gel...

Fakat çok geçti: Genç adam bir tabureye çıkmış ve şişmanlığına rağmen çevik bir sıçrayışla, iç bile geçirmeden kazanın içine atlamıştı. Ani kıpırdanmalar ve irkilmeler oldu. Yine de suyun içinde tamamen kaybolmadan önce Balthus hizmetkâna son kez göz kırpmıştı.

Sirkteki herkes donakaldı. Birkaç hassas insan hıçkırıklara boğuldu. Hokkabazların ve palyaçoların gösterisi çocukları biraz eğlendirerek sabırsızlıklarını bastırdı. Yarım saat dolunca, plastik çatal, bıçak ve karton tabaklar dağıtılan bıcır bıcır bir yumurcak sürüsü sahneye üşüştü. İki at cambazı Balthus'un, üzerinden sular akan bedenini çıkararak, kendi ölçüsüne göre yaptırmış olduğu gümüş bir tabağa koydular. Çocuklar çatallarını sosise batırır gibi ona sapladılar; tam kıvamında pişmişti ve deliklerden, patlayan lastik sesini andıran bir gürültüyle hava çıktı. Küçük elfler ve periler kendilerine servis yapılmasını beklerken itişip kakışıyorlardı: Hepsi de, suda geçirdiği zaman zarfında iyice şişen bu kocaman deve dokunmak, cam gibi gözlerini görmek ve ağzını açmak istiyordu. Her birinin ancak bir porsiyon yeme hakkı oldu, tabaklarını bir kere daha doldurmaya yetecek kadar et yoktu. Balthus'u ayıklayan aşçı bir parça et kalmayıncaya kadar iskeletini sıyırdı. Çocuklar, bir pastaymış gibi

koskoca devi yediler, öyle ki izin verilseydi kemik iliklerini de emeceklerdi. Sonuçta iyi bir ziyafet çekmişlerdi ve çıkışta, biraz orkinosa biraz da kuzuya benzeyen, zaman zaman da kauçuk kıvamındaki bu etin ilginç tadı hakkında heyecanla tartışıyorlardı. Bu büyük eğlenceye gidenler, ailelerinde ve arkadaş çevrelerinde kahraman oldular. Hakkında aylarca konuşulan bu gösteri, bir video ekibi tarafından filme çekildiği için tüm dünya televizyonlarında gösterildi.

Carciofi'nin teselli edilmesi mümkün değildi. Efendisini oğlu gibi seviyor, intihar etmesine neden olduğu için kendini suçluyor ve hayatına son vermeyi düşünüyordu. Balthus olmadan yaşamının hiçbir anlamı yoktu. Olaylı gösteriden sonra polis evlerine arama yapmaya gelmiş, bütün daireyi didik didik etmişti. Carciofi efendisini zan altında bırakabilecek bütün delilleri uzun zaman önce ortadan kaldırmıştı. Onun anısını saklamayı çok istiyordu. Bu arada bir ayrıntı kafasını karıştırıyordu: Balthus kazana dalmadan önce neden göz kırpmıştı? Nasıl bir işaret vermek istemişti? Zaminski ailesinin Lehçe, Fransızca ve Almanca kaleme alınmış arşivlerini karıştırdı. Zaman zaman kapıcı kadın gelip kapısını çalıyordu.

– Sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim, Mösyö Carciofi, kızımı hiç görmediniz mi? Artık bir yıl oldu, hâlâ eve gelmedi. Senin artık biberonunu atacağım.

Carciofi büyü kitaplarını, parşömenleri, ansiklopedileri de karıştırdı. Boşuna. Mösyö Goldman'a telefon etti. Hat kesikti. Başka çaresi kalmayınca, geçmişteki sürtüşmelerinden dolayı kendisine dış bilemediğini umarak Marylène'e bir mektup yazdı. Kısa bir süre sonra, ondan duygu dolu ve ciddi bir mektup aldı. Takip edilen genç kadın Avrupa'da bir yerlerde saklanıyordu. Hayatta tek sevdiği erkek olan Balthus'un ölümünden sonra, o da kendini toparlayamamıştı. Sonuna kadar onunla görüşmüştü, gösteri günü de kılık değiştirmiş bir halde sirkte bulunuyordu.

Ve işte Carciofi'ye şu gerçeği açıklıyordu: Efendisi ona göz kırpmıştı, çünkü dev yiyen herhangi biri, ister derisinden bir parça, ister tırnağının ucunu yesin, o da dev olurdu... Ve bugün doğaya salınmış yüzlerce veletin çeneleri muazzam bir şekilde geliyor ve bu çocuklar küçük arkadaşlarına ağızlarının suyu akarak bakmaya başlıyordu.

Silici

Paul Folcone, yaşamadığı için tüm dünyaya kızan, mutsuz bir adamdı. Hayatı, hiçbir şey olmadan geçip gitmişti. Arkadaşları, çocukları ve maceraları olmamış, hiç evlenmemişti. Emeklilik yaşına gelinceye kadar yalnız yaşamıştı. Kuzeyde şarap ticareti yapan ve uzun zaman önce ilişkisini kestiği uzak bir kuzen hariç, akrabası da yoktu. Sadece iş arkadaşlarıyla görüşüyordu, ama onlarda da o kadar az sevgi uyandırıyor ki, içlerinden hiçbiri iş saatleri dışında onu bir kadeh bir şey içmeye davet etmemişti. İnsanlara nazik davranmayı unuttuğu için sevimsiz bir adam olmuştu ve artık bu durum onun kimliği, kişiliği ha-

lini almıştı. Gülümsemeyi bile unuttuğundan, günah çıkarma ayinindeymişçesine asık bir suratla dolaşırdı. Kamburunu çıkararak, her an patlayacakmış gibi sinirli sinirli yürür, dilencilere ve köpeklere kötü davranırdı. Gerçekten de kadınlardan olduğu kadar erkeklerden, yaşlılardan olduğu kadar çocuklardan, fakirlerden olduğu kadar zenginlerden ve yabancılar kadar Fransızlardan da nefret ederdi. Kimse onun bakışlarında bir nebze olsun iyilik pırıltısı göremezdi. İnsanlara duyduğu bu alerjiden bir tür öfkeli zevk alırdı. Yaşamdan beklediği bir şey yoktu ve heyecanla gözünde canlandıracağı kısacık bir mutluluk anını bile hatırlamıyordu. Yalnız insanların çoğunda olduğu gibi, Noel ve tatil günleri yalnızlığını iyice vurgulayan gerçek birer azaptı. Kendisini yansıttığı için suçlu olan evindeki bütün aynaları uzun zaman önce kırmıştı; sadece tıraş olurken kullanmak üzere yüzünün altını gösteren, kenarları çentik çentik olmuş küçük bir ayna parçasını saklıyordu.

Ona çekici gelen sadece mesleği idi. Böcek ilaçları firmasında kimya mühendisi olarak çalışıyordu. Metamorfozların, büyücülerin sanatı olan kimyaya genç yaşta vurulmuştu. Saydam bir sıvının, sallayınca güzel bir maviye dönüşmesi, ikinci sallayıpta turuncu rengi alması ve nihayet çokrenkli bir demet halinde infilak etmesi onu büyülüyordu. İş arkadaşlarıyla konuşurken çok zorlanıyordu ama bir laboratuvar da molekülleri oynatmak, tozları birbirine karıştırarak çıtırdatmak kadar sevdiği bir şey yoktu. Bu şekilde bir sihirbaz oluyor, çok daha güzel bir evren yaratıyor, maddeyi dönüştürüyordu.

Ona her tür böceğin kökünü kazıması için para ödeniyordu. On yılını sivrisinekler, beş yılını karıncalar, iki yılını güveler, sekiz yılını hamamböcekleri, sekiz yılını da beyazkarıncalar ve bitki bitleri üzerine çalışarak geçirmiş, şimdi tekrar sivrisineklerle dönmüştü; çünkü bu küçük hayvanlar her ilaca direniyordu. Bütün türleri ve alttürlerini çok iyi biliyordu; hepsinin zayıflıklarını, dayanıklılık derecelerini ve hayatta kalmak için geliştirdikleri inanılmaz savunma yöntemlerini sıralayabilirdi. Evin-

de, oda sıcaklığında muhafaza ettiği büyük cam kavanozlarda hamamböceği, kene, yaprak biti, çekirge ve sinek gibi asalaklar besleyerek, ürünlerini onlar üzerinde denerdi. Sürünenini, uçanını, koşanını, sokanını, yapışanını incelemeye o kadar çok yılını vermişti ki, en zararlıları, en dirençlileri için özel bir sevgi duymaya başlamıştı. Yok ettiğinden daha hızlı bir biçimde üreyeceklerinden emin olduğu için, bu asalakları herhangi bir duyguya kapılmadan öldürüyordu. Kobaylara ilaç sıkıldığında can çekişmelerini, içlerini çoktan sarmış bulunan ölümden kaçmak için her yöne koşturmalarını, sonra da sırtüstü devrilip ayaklarını oynatarak kasılmalarını hüznü bir neşeyle gözlemliyordu. Böcek ilacı konusunda son otuz yılda yapılan keşiflerin çoğuna şahit olmuştu: tozlar, zehirli tohumlar, jelatinler, arsenikli sıvılar... Kendisi de yabancılarını kovmak, eşekarılarını püskürtmek, uyuzböceklerini uzaklaştırmak, kulağakaçanları yıldırmak için etkili silahlar yaratmıştı. Böcekleri şaşırtmak için onların salgılarını, böceklerin birbirlerine gönderdikleri bu kimyasal mesajları onlara karşı kullanmayı biliyordu. Hatta diğer hamamböceklerinin iletişim sistemini bozan mikro-bilgisayarlı bir robot hamamböceği geliştirmişti. Robotu yapmak aylarını almıştı; ayaklarını, antenlerini, kabuğunu reçine ve özel renklendiricilerle kendisi imal etmişti. Bu, koca bir sürüyü birkaç gün içinde dağıtacak devrimci bir buluştu. Fakat pek de dürüst olmayan bir çalışma arkadaşı planını çalmış, Folcone da düze çıkmak için eline geçen tek fırsatı kaçırmıştı.

Paris'in doğusunda, merkeze birkaç dakika uzaklıkta, iki sıra binanın arasına sıkışmış sakin bir sokakta bulunan, tek katlı küçük bir evde oturuyordu. Evini çevreleyen küçük bahçenin bakımıyla yakından ilgileniyor ve sadece tırtulları, kelebekleri, bokböceklerini ve küçük canlılar dünyasındaki diğer mahlukları bahçesine çekme zevki için meyve ve sebze yetiştiriyordu. Bu bahçeye bir insandan çok daha fazla değer veriyor, bunun karşılığını da alıyordu. Buna karşılık tek bir sıçan, fare ya da tarlafaresi onun evine yerleşmemişti. Demek ki tozların ve tuzak yem-

lerinin efendisi hepsinin canına okumuştı. Kuşlar da bir daha hiç terk edememek korkusuyla penceresine ya da çatısına konmaktan kaçınıyordu. Etrafı, zoraki selam verdiği meraklı komşularla çevrilmişti; evinin pencerelerini, özel yaşamını gözlerden saklayan iki kat yeşil perdeyle örtmüştü. Akşamları perdelelerinin arkasına saklanarak, onları çatı penceresinden dürbünle gözetlerdi. Kısacası orada, adasındaki Robinson, kabuğundaki bir salyangoz gibi yaşıyordu. Kimi zaman komşu bir kentten gelen gençler, camları açık arabalarından yayılan bangır bangır müzik sesleriyle, gülüşerek sokaktan geçirdi. Parmaklıkların üzerinden bira kutuları, yiyecek artıkları, karton kutular atarlar, Folcone da onlara lanetler yağdırıp intikam alacağına yemin ederek arkalarından çöplerini toplardı. Fakat bu tür olaylar pek sık olmuyordu.

Gerçeği söylemek gerekirse Paul Folcone yararlı olmak, mesela ilaç endüstrisinde çalışmak isterdi. Ama kimse ona bu alanda bir iş önermemiş, o da kendini büyük ölçekli katliam işine adanmıştı. Gerçekleştirdiği kıyımlardaki kurbanlarının sayısı milyonları buluyordu. Kimyasal ölümlerin sorumlusu olarak, kimi zaman kendini herkes tarafından nefret edilen ve dışlanan, karanlıkta iş gören o eski cellatlar gibi hissedirdi.

Pazar günleri oyalanmak için bahçe işleri dışında, evini boyardı. Daha cumartesi akşamından, teneke teneke sıva alarak, duvarları temizleyip yerleri naylonlarla örterek hazırlıklara başlar ve fırçasını saatlerce büyük bir doymazlıkla düz yüzeyler üzerinde gezdirdi. Gece yarılanna kadar uğraşmak zorunda kalsa da, bu çalışma genelde pazar gecesi biterdi. Paul Folcone boya kokusuna bayılır, burnunu kovalara yapıştırarak sadece kokusundan boyanın bileşimini tanıyıp, içindekileri sayabilirdi. Tüm bu kokuları içine çekmiş olmak ona bir tür mutluluk sarhoşluğu verir ve ertesi gün işe gitmeye hazır, tatmin olmuş bir halde yatmaya giderdi. Birkaç yıl içinde küçük evi yeşil, toprak rengi, Siena toprağı, bordo ve bej de dahil olmak üzere açık maviye koyu maviye, krem renginden kırık beyaza kadar birçok

renge boyanmıştı. Bu onun tek zevkiydi.

Fakat ertesi gün Paul Folcone hayal kırıklığına uğrardı: Boyandığı, yeni bir renge kavuştuğu halde evi yine değişmemiş olurdu. Rengi ve tonu nasıl olursa olsun, hatta kimi zaman bir önceki boya henüz kurumuşken yeni bir renge başlasa bile, evi aynı banliyö sokağındaki iki sıra binanın arasına sıkışmış aynı kulübe olarak kalırdı. Ve kendisi de yine kaderin hiç gülmediği, fırça darbelerinin değiştiremediği o mutsuz adam olurdu.

Görünmez bekçi köpeği

O dönemde tuhaf bir keşifte bulundu. Evinin altında bilgisayar sistemiyle korunan ve hiçbir güvenlik ölçüsüne uymayan bir laboratuvar, gizli bir yer düzenlemişti. Orada çeşitli işlemler uygulayarak ürünler yaratıyor, özellikle de satın aldığı boyaların kalitesini artırmak için çalışmalar yapıyordu: Daha parlak ya da mat bir renk elde etmek için şu ya da bu elementi çıkarıp ekleyerek, maddenin yoğunluğunu istenen kıvama getirmek için inceltip koyulaştırarak, bir aşçı gibi sıvının akışkanlığı, kremin ya da vinilin kıvamı üzerinde çalışıyordu. Sadece deney yapma zevki için, öylesine uğraşmaktaydı.

Sırf koyulaşmasını, baloncuklar çıkarmasını, yivşik patlamalar, kaygı verici gurultularla kabarmasını görmek için beyaz bir lakayı özel bir ihtimamla çeşitli asitlerle karıştırıp kızdırdığı bir gün, elinde üzerinden hâlâ damlalar süzülen fırçayla, bir koltuğa uzanmak üzere bahçeye çıktı. Güzel bir mayıs günüydü, hava kirliliğine rağmen gökyüzü görülebiliyordu, badem ve elma ağaçları çiçek açmıştı. Paul Folcone, gömleğinin düğmeleri açık, elleri leke içinde, sırtüstü yatmış pinekliyordu. Olmayacak düşler kuruyor, bahçeden ve asalaklara korkunç komplolar kurduğu deneykaplardan ibaret bu küçücük dünyası ona mutluluk veriyordu. Aniden iri bir köpek giriş parmaklığını akıl almaz bir sıçrayışla aşarak burnunun dibinde havlamaya başladı. Pek normal olmayan bir saldırganlık gösteren köpeğin tüyleri ıslak ıslak

kokuyor, salyaları akıyor ve kan kırmızısı dişetinden fırlayan uzun köpekdişleri görülüyordu. Sahibi yoktu, aç ve öfkeli bir halde başıboş dolaşıyor olmalıydı. Folcone titreyerek koltuğundan kalkmıştı. Kendisi ile evin kapısı arasındaki mesafeyi tahmin etmeye çalışıyordu: Kesinlikle kapıya ulaşamazdı. Hayvan onu paramparça edecek, boğazına saldıracaktı; hırıliyordu ve tüm kasları atlamak üzere gerilmişti. Kimyager çocukça bir refleksle çimenlerin üzerindeki fırçayı alarak, üzerindeki boyayı köpeğe püskürttü. Onu körleştirip bir iki saniye kazanmayı umuyordu. Şaşırtıcı bir şey oldu: Hayvan acı dolu bir iniltiyle şaha kalkarak, arka ayakları üzerine dikildi ve bir top gibi çimenlerin üzerine yuvarlandı. Sanki üfürükçü nefesi değmişçesine ağzı yok oldu. Onunla birlikte korkunç dişleri de. Adeta buharlaşmışlardı. Boyanın dokunduğu yerde bir delik oluşmuştu. Kulaklar, bombeli kafatası, biraz kirpik, gözkapağının bir kısmı hâlâ duruyordu, ama gerisi kaybolmuştu. Ağızsız kalan köpek, içten kemirilmiş gibi görünen yarım kafasıyla kaçıp gitti; Folcone bu saldırı karşısında korkudan çok şaşkınlık içinde kalakaldı.

İnanamıyordu: Bu fırça darbesinin Kerberos'un* dehşet verici çenesini silmesi –evet, uygun kelime buydu– mümkün müydü? Böyle bir şey mantığa aykırıydı. Bazı asitler taşı ya da deriyi eritirdi, ama hiçbir madde cisimleri görünmez kılarak birkaç saniyede yok edemezdi. Emin olmak istedi; mahzene inerek, bir kavanozdan iki hamamböceği, bir mayısböceği ve bir tırtıl çıkardı, aynı lakayı hepsine dikkatle sürdü. Böcekler anında ortadan kayboldu. Ne bir hışırtı, ne bir cızırtı... Sadece lakanın değmediği ayakları ve antenleri, bir boşluğun çevresinde her yöne hareket ediyordu. Ve Paul Folcone'un parmağını içinden geçirmediği bu boşluk maddesizdi. Kimyager gözlerine inanamıyordu. Bir sümüklüböcek grubuyla yeniden işe koyuldu ve bir başka fırça darbesiyle onları da yok etti. İstemedi evrensel silgiyi icat etmişti. Bu onun için tam bir şok oldu ve düşüncelerini bir düzene sokmak için oturmak zorunda kaldı. Böyle bir silaha sahip

* Ölümler ülkesinin bekçisi üç başlı köpek. (ç.n.)

olduğunu bilmek onu aptala çevirmişti. Bununla ne yapabileceğine dair en ufak bir fikri yoktu, ama ne olursa olsun bundan kimseye söz etmeyecekti. Herhangi biriyle en ufak bir sırı bile paylaşmaya hazır değildi.

Aradan altı ay geçti, o yıl yaz mevsimi çok sıcak geçmiş, böcekler hızla çoğalmış ve Paul Folcone da Atlantik kıyısında geçirdiği ve denizi sevmediğinden emin olduğu iki gün hariç, her zamanki gibi evinde kalmıştı. Aynı sokakta, evinden pek de uzakta olmayan bir anaokulu ve ilkokul vardı; her tatil dönüşündeki hareketlilik onu oldukça rahatsız ediyordu. Paul Folcone’u huzursuz eden asıl şey, çığlıklar, scooter gürültüleri ya da duvara çarpan topların boğuk sesinden ziyade, çocukların mutluluklarıydı. Sabah, akşam okula girer ya da çıkarlarken neşeli yüzlerini görüyor, tiz çığlıklarını, kahkahalarını işitiyor ve bu neşeli taşkınlıklar onu kişisel bir hakaret gibi yaralıyordu. Bir insanın bu kadar mutlu olmaya hakkı var mıydı? Bu enerjiyi nereden alıyorlardı? Bir çocuk olduğu günleri hatırlayamıyor, hele kendini her şeye hakları varmış gibi görünen bu cesur ve çevik haylazlardan biriyken hiç düşünemiyordu. Sadece görünüşleri bile tüylerini diken diken ediyor, bu parlak ve körpe yüzlerin neden olduğu sarsıntı onu can evinden vuruyordu. Sanki hepsi ona, “Olağanüstü şeyler kaçırdın, yaşamın kenarından geçtin” diye fısıldıyordu. Çocukluk zevklerinin açığa çıkması onu bir meşale gibi yakıyordu. Cıvıldaşan, bağırıp çağıran bir grup küçük çocuğun önünden her geçişinde, kendisini gereksiz ve yaşlı hissediyordu. Onları tokatlamak, azarlamak için dayanılmaz bir istek duyuyordu: “Gülmeye utanmıyor musunuz?” Veletlerin, onun tebessüm bile etmeyeceği aptallıklara gülmekten katıldığına da emindi. Ah, pis küçük enayiler! Yetkili makamları uyarmaya çalışmış, verdikleri rahatsızlıktan şikâyet etmek için yönetime uzun ve ayrıntılı mektuplar döşenmişti, ama kimse ona cevap vermemiş ya da dilekçelerini dikkate almamıştı. Birkaç yüz okul

çocuğunun karşısında mızımız bir adamın önemi yoktu.

Uğraşmaktan bıkan kimyagerin aklına korkunç bir fikir geldi. Madem kimse şikâyetlerini ciddiye almıyor ve çocuklar da işi bahçesine şeker atmaya kadar vardırıp gitgide daha gürültücü oluyordu, onları kendisi cezalandıracaktı. Artık serin mahzeninde sakladığı sihirli bir silahı vardı. Bahardan beri ona el sürmemişti. Mutlu olmayan bir adamın yanında böylesine neşeli olmanın neye mal olacağını görecekti bu sümüklü veletler. Bu basit fikir aklına gelince kendini çok iyi hissetti. Bu o kadar nadir bir durumdu ki, keyifli anında nasıl görüldüğünü merak ederek tıraş olduğu ayna parçasında kendisine baktı. Gerçekten de kendini tanıyamadı. Bir şişe şampanyayı soğumaya bıraktıktan sonra fikrini değiştirdi: İcadını ziyan etmesi gereksizdi, bir başka fırsatın doğmasını bekleyecekti. Değerli boyasının bir damlasını bile kaybetmemeli ve en kısa zamanda formülünü bulmalıydı. Sonra da çok ihtiyatlı olmalı, özellikle de şüphe çekmemek için komşu okulun çevresinde dolanmamalıydı.

İş çıkışlarında, merkezini evinin oluşturduğu beş kilometre yarıçapında bir daire içerisinde kalan okulların yakınında arabayla dolanmayı alışkanlık haline getirdi. Gri, sıvaları dökülmüş bu beton yığınları hep birbirine benziyordu ve hepsi de aynı yaygaracı, zırlıdayan bücürlerle doluydu. Bu durum kararının iyice pekişmesine neden oldu. Bir dürbünle, özellikle canlı ve sevimli bir iki veledi mimleyerek onları okula gidip gelirken takip etti, izledikleri yolu, saatlerini büyük bir titizlikle not etti, onları almaya gelen annelerinin, babalarının, abla ya da ağabeylerinin yüzlerini hafızasına iyice kaydetti. Bu ayrıntıları küçük bir cep defterine, olmadık birinin eline geçerse diye önlem olarak şifreli yazıyordu. Yaptığı tam bir dedektiflik çalışmasıydı. Bu küçük varlıkları izlemekten öyle büyük bir zevk duyuyordu ki, bir an amacından saptığını sandı.

Önce kısacık boylu, uzun saç örgüleri olan, muzip bakışlı, sürekli gülme suçu işleyen ve arkadaşlarından çok daha cazip, neşeli görünen esmer bir kızı seçti. Altı ya da yedi yaşında olmalıydı. Zamanını nasıl geçirdiğini dakikası dakikasına bilse de ismini bilmiyor ve buna aldırımıyordu. Birkaç dakikalık bir süre için kaldırımın hangi bölümünde yalnız olduğunu ve herhangi bir tehlikeye maruz kalmaksızın yanına yanaşabileceğini biliyordu. Şimdi kasım ayındaydılar, günler kısalıyor, beşe doğru hava kararıyordu. Bu durum, yakalanma tehlikesini azaltıyordu. Bir perşembe günü, öğleden sonra küçük kız, arkadaşlarıyla öpüşüp, soğuk havada incecik sesiyle neşeli neşeli bir iki kelime edip okul bahçesinden çıkınca, kurbanını arabayla ağır ağır izledi. “Fazla uzun süre gülmeyeceksin” diye mınıldandı Folcone. Harekete geçmek için fazla zamanı yoktu: Yol sola doğru dönüyor, bir kavşakta sona eriyordu; küçük kız da perşembeleri hariç hep yanında biriyle sabah akşam bindiği otobüsün durağına geliyordu. Şansına, çevredeki yayaların kaçışmasına neden olan sağanak halinde, dondurucu bir yağmur yağıyordu. Çocuk başını çantasıyla örterek aceleyle yürüyordu. Folcone arabanın bütün farlarını söndürmüş, fırçayı ince bir kumaşa sarıp camın önüne koymuş, küçük kızı yakından takip ediyordu. Yerden buharlar yükseliyordu.

Küçük kız tam kavşaktan karşıya geçecekti ki, Folcone yanına yanaşarak camı indirdi ve ona seslendi:

– Özür dilerim küçükhanım, bir şey sorabilir miyim?

Çocuk istemeye istemeye başını kaldırdı. Folcone yandan vuran yağmura rağmen camı tamamen indirdi.

– Bana bir yolu tarif edebilir misin?..

– Efendim? Sizi duyamadım.

– Biraz yaklaş, yoksa bağırarak zorunda kalırım.

İnsanlar titreyerek duvarlar boyunca koşuyordu. Kız birkaç adım atarak ayaklarının ucunda ona doğru yükseldi. Gerçekten

de çok ufaktı. Folcone bir an bile tereddüt etmedi. Beze sardığı fırçayı çıkararak, birkaç santimetre ötedeki bu iç açıcı, sevimli yüze beyaz boyayı sürdü. Kızcağız büyük bir şaşkınlıkla geriledi, ellerini yüzüne götürdü. Arabayı hızla hareket ettiren Folcone, bütün bütün katmanlar halinde silinen küçük suratı dikiz ay nasından ancak görebildi. Güneşte buharlaşan bir su damlası gibiydi.

Gece boyunca çok mutluydu. Hiç pişman değildi, tam tersine. “Çok iyi oldu; bu, o şapşala ders olur” diye tekrarlayıp durdu. Lanet piç kurularının, çocuk illetinin kökünü kazıyacaktı. Onu parmaklarıyla gösteren küçük acuzeler ve haydutlar artık karşısında titresinlerdi bakalım. Aynı şeyi hemen yeniden yapma arzusu duydu. Hiçbir gazete bu olaylardan bahsetmeyecekti, bundan emindi. Çünkü çok inanılmaz bir şeydi. Polis de olayı örtbas etmekten geri kalmayacaktı. Düşünsenize: Başsız çocuklar, tepesinde sadece bir tutam saçın görüldüğü, kafası olmayan küçük bedenler. Kimse buna inanmazdı. Paul Folcone’u rahatsız eden tek bir konu vardı: Boyasının yakında bitecek olması. Lakanın solüsyonunu defalarca analiz etmiş, ama silgi etkisini açıklayacak hiçbir şey bulamamıştı. Bu durumda boyayı yeniden yapması imkânsızdı.

Hiçbir zaman bu kadar neşeli olmamıştı. Başkalarına acı çektiirdiği için sevinen o insanlardandı. İş arkadaşları, bu evde kalmış moruğun yavaş yavaş da olsa, münzevi hayatını aydınlatan birkaç dostluk kurmasına şaşırp, şüphelendiler. Paul Folcone daha şiddetli bir ceza uygulamaya karar verdi. Sonraki günlerde dünyalar tatlısı üç çocuğu daha aynı şekilde “sildi”. Böylece üç ufaklık daha, bir çılgının delice hevesi yüzünden suratını kaybetti. Hani yüzünüzün tam ortasına kremalı pasta atarlar ya, Folcone da çocukların yüzlerine tıpkı öyle boya serpti ve o sevimli yüzlerin yok olmasından tarifsiz bir zevk aldı. Sonra, evinin yanındaki okulda, melekler kadar güzel bir oğlan ile kızı fark etti. İkisi hep fısır fısır konuşarak, el ele çıkıyordu. Aralarındaki su sızmazlık Folcone’u derhal kıskandırdı. Bir meleğin kusursuz

izgilerine sahip olan oğlan sarışın, kıvrıcık saçlıydı; kız ise kıvrık, uzun kirpiklerin çevrelediği yeşil gözleriyle bakır tenli bir esmerdi. Yan yana yürüdükleri zaman, sanırdınız ki Tanrı bütün güzellikleri onlara vermiş. ekiciliği ve yaşam zevkini böylesine birleştirmekten daha kötü bir hakaret olamazdı. Folcone, yaşamı bitmez tükenmez bir eğlence olarak gören bu iki şeytanın kasten penceresinin altına gelerek onu takmadan öpüşüp fısıldaştığına ve saklambaç oynadığına emindi. Salaklar, onu yeterince kışkırtmıştı.

nce oğlanın hesabını görecek, sonra kızla ilgilenenecekti. Bu ikisi yakınındaki okulda olduğu için önlemleri artırması gerekliydi. Fakat nceki başarılarından cesaret alan Folcone, yenilmez olduğunu sanıyordu. Oğlan her zaman, okuldan çıktıktan sonra beş yüz metre ilerde kızıdan ayrılıyordu: Kız RER* istasyonuna iniyor, oğlan da yürüyerek iki blok ötede otobüse biniyordu. Folcone'un istasyon ve otobüs durağı arasında bu işi halletmesi gerekiyordu. Bazı akşamlar küçük kız orada olmuyordu. Sarışın oğlan yerlerdeki yağlı kğıtlara ya da konserve kutularına tekme ata ata, şarkı söyleyerek, kimi zaman da kendi kendine konuşarak aylak aylak yürüyordu. Onu almaya gelen yoktu; toplu taşıma araçlarına tek başına binecek kadar büyüdüğünü düşünüyorlardı demek.

Bir akşam Folcone, tansiyonunun düştüğünü, kendini çok yorgun hissettiğini bahane ederek işten erken çıktı ve harekete geçmeye karar verdi. şans yüzüne gülüyordu: Bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyor, soğuk insanın içine işliyordu. Sokaklar neredeyse bomboştu. Oğlan yalnız yürüyordu, yanında kız arkadaşı yoktu. Folcone, kalabalık ğrenci grubu dağılana kadar, oğlanı birkaç yüz metre takip etti. Arabasını yana çekti, kimsenin kendisini görmediğinden emin oldu –hava şimdiden kararmıştı– ve elinde beze sarılmış fırçasıyla arabadan indi. Kaldırım taşlarını inceliyormuş gibi yapıyordu. Oğlancık yanına geldiğinde ona seslendi:

* Paris ve çevresinde hizmet veren bölgesel metro ağı. (.n.)

– Hey, küçük!

Çocuk onun olduğu tarafa göz attı.

– Küçük, lütfen, kayboldum, bu mahalleden değilim, bana yolu tarif edebilir misin?

Öğrenci yavaşladı, mavi bir anorak giymiş, kapüşonunu indirmişti. Yağmurdan ıslanmış yüzüyle, Folcone’un karşısında duruyordu, onun insafına kalmıştı. Çocuk alnının üzerinde siper ettiği eli ve açık havadan pembeleşmiş yanaklarıyla öyle masum ve büyüleyiciydi ki. Allak bullak olan Folcone neredeyse vazgeçecekti. Ona doğru iki adım attı ve diğeri henüz ağzını bile açmadan yüzünün tam ortasına fırçasını değdirdi; tamamen kaybolsun diye kulakları ve boynunu da iyice boyamaya özen göstererek, beyaz lakayı geniş katmanlar halinde saçlarından çenesine kadar, tüm yüzüne sürdü.

Oğlan çantasını atarak, ellerini yüzüne götürdü. Saldırgan, bir kahkaha atarak arabasına yöneldi. Biraz bekledi, avının buharlaştığını görmek istiyordu, bu ödülü hak etmişti. Ufaklık yerinde sıcıyor, kendi etrafında dönüyor, içindeki bir şeytanla dövüşür gibi, kendisini insan ırkından silecek bu beyaz katmanı çıkarmak için yüzünü ovuşturuyordu. İki eliyle yüzünü kapamış bir halde, üzerinden sular damlayarak dizlerinin üzerine çöktü. Ne maskara, diye düşündü Folcone, sürekli gösteriş yapıyor.

Fakat oğlancık ellerini yüzünden çektiğinde, kaybolan yüzü değil boya oldu; orada burada cildine yapışmış birkaç parça laka vardı, ama çocuk yine eskisi gibiydi. Folcone ellerinin buz kesildiğini hissetti. Operasyon başarısız olmuştu. Biraz kendine gelince, ihtiyatı bir kenara bırakarak, düşünmeden arabadan çıktı, çocuğun üzerine çullanarak zorla arabaya sürükledi ve gözle riyle burnuna eldiven bölmesinde sakladığı güçlü bir böcek ilacı püskürttü. Her şey bir dakikadan kısa sürmüştü. Yarı baygın haldeki mahkûmunu yolcu koltuğuna oturttukça emniyet kemerini bağladı ve arabayı hareket ettirdi. Kimse onları görmemişti, şans hâlâ ondan yanaydı. Folcone haykırdı: “Maskaralık sona erdi, artık bitti!”

O an yaptığı işin yanlışlığını hesap edemedi: Bir çocuk kaçırmıştı! Olan olmuştu, artık seçeneği kalmamıştı. Çocuk onu görmüştü; bıraksa ihbar ederdi. Ardından robot resmini çizerler ve derhal ona ulaşırlardı. İnsanlardan kaçmasına rağmen Paul Folcone mahallede tanınıyordu. Neyse ki, çocuğu arabaya sürüklerken çantasını da yerden almayı akıl etmişti. Motosikletli bir polisin kendisini kural ihlali ya da aşırı hız nedeniyle durdurmasından deli gibi korkarak ev bloklarının etrafında on defa döndü. Nefes nefeseydi, kalbi göğüs kafesini delerek bu lanetli bedenden kaçacakmış gibi çarpıyordu. Şehir tamamen sessizliğe gömülmüştü: Herkesin, soğuktan ve yağmurdan uzak, huzurlu yuvalarına, sevgi dolu ailelerine kavuşmak için aceleyle evine gittiği saatti. Arabayı garaja soktu, hâlâ baygın haldeki çocuğu çözererek mahzene taşıdı. Kollarındaki yükü kaygan basamaklardan indikçe, içinin büyük bir korkuyla dolduğunu hissediyordu. Kendisini böyle aşırılıklara iten öfkeyi yeniden alevlendirmeye çalışması boşunaydı. Ufaklığı arabada yanına oturtur oturtmaz öfkesi geçmişti. Saçlarında yer yer beyaz pullar görünen ve hâlâ sersem gibi olan ufaklık dehşet ifadesiyle yüzünü buruşturuyordu. Folcone, silme işleminin neden başarısız olduğuna daha sonra bakacaktı. Şimdi küçüğü güvenli bir yere koyarak kaçmasına engel olmak lazımdı. Onu bir banka oturttu; eski süpürgeler, süzgeçli kovalar, çiviler, bez parçaları ve boş şişelerle dolu yüklüğü boşaltmaya girişti. Açtığı alanın üstünkörü tozunu aldı, ortasına bir döşek sererek, delik bir çarşaf ve eski bir battaniyeyle ilkel bir yatak yaptı. Yanına bir ihtiyaç kovası ile bir şişe de su koyarak çocuğu bu derme çatma yatağa yatırdı, ardından kapıyı büyük bir asma kilit yardımıyla kilitledi. İşlediği suçu mümkün olduğunca çabuk örtbas etmek istercesine alelacele hareket etmişti. Kan ter içinde kalmış, kontrol edemediği kasıllarla tepeden tırnağa titriyordu. Önündeki dipsiz uçurumdan dehşete düşmüş bir halde bir taş basamağa oturarak, yüzünü elleri arasına aldı; bu arada sürekli, “Ben ne yaptım, aman Tanrım ben ne yaptım!” diye tekrarlıyordu.

Yumruğuyla alnına vuruyor, ayağıyla yeri dövüyor ve iki sövgü arasında, gözyaşsız kuru hıçkırıklarla sarsılıyordu. Ufaklığa ne anlatacaktı? Bakışlarına asla karşılık veremeyecekti. Çantasını karıştırmış, Matthieu Bartholomé adına bir spor kartı, imla, matematik, tarih defterleriyle üzerine deli gibi notlar alınmış bir coğrafya defteri bulmuştu. Çocuk sekiz yaşındaydı ve Porte Dorée yakınlarında yaşıyordu.

Folcone titremesini bastırmak için, bu şaşırtıcı güçleri olan lakayı son bir kez analiz etmek üzere laboratuvarına döndü. Karışım hâlâ sırnını koruyordu. Geriye bir çorba kâsesi kadar bir şey kalmıştı. Uzun bir çubukla kutudan tombul bir hamamböceği aldı ve onu kâseye daldırarak bekledi. Hayvan kıvrılıp büküldü, antenlerini oynattı, fakat aradan on dakika geçtiği halde yok olmadı. Kimyager aynı işlemi bir hanımböceği, bir kelebek ve bir kızböceği üzerinde de yaptı. Boşuna; boya artık diğerleri gibi bir sıvıydı. Folcone öfkeden kuduracak gibiydi: Bu karışımı tesadüfen elde etmişti ve şimdi ne elementlerini ne de dozajlarını bulabilecek durumdaydı. Şansın da yardımıyla rasgele elde ettiği bu lakaya, dalgın bir aşçının sosa tuz, karabiber ve baharat eklemesi gibi şişeler, tüpler boşaltmıştı. “İmdat! Neredeyim?” diye inleyen incecik bir ses duyduğunda iliklerine kadar ürperdi ve yaşamının hiç beklemediği bir yöne girdiğini anladı.

Toprağın soğuk derinliklerinde

Matthieu Bartholomé’nin tek bir hayali vardı: Seyahat etmek, denizleri ve sınırları aşmak. Çok başarılı olduğu coğrafya hariç bütün derslerden sıkılıyordu. Coğrafyanın dışındaki bütün dersler ona zaman kaybı gibi geliyor, tüm enerjisini harita çizmeye, bir nehrin yerkabuğu üzerinde kat ettiği yolu izlemeye, yuvarlaklığı içini büyük bir mutlulukla dolduran ve büyük bir topa benzeyen küreyi okşamaya veriyordu. Kafasında iki tasarı vardı: Afrika’ya gitmek ve Kuzey Kutbu’na ulaşmak. Kaçmak için sadece uygun zamanı bekliyordu. Bu tutkusunu, Sahra’da doğ-

muş, kendi yaşındaki kız arkadaşı Amina Bencheikh'le paylaşıyordu; Amina ona sürekli çöllerden, geceleri hareketlenen kumulların yer değiştirmesinden, birkaç saat içinde insanı yutan kum fırtınalarından bahsediyordu. Develerin bozlamasını mümkün bir şekilde taklit ediyor ve inanılmaz dayanıklılıklarını anlatıyordu. Matthieu ise ona şef garsonların dansı denilen penguenlerin dansını, fokun bankize tırmanmasını, kutup ayısının buzullarda sıçramasını gösteriyordu. Birlikte kaçmayı kararlaştırmışlardı; büyük bir gizlilik içinde kaçış planlarını hazırlıyor, çeşitli belgeler, bilgiler topluyor ve oradan buradan tırtuklayabildikleri bozuk paraları biriktiriyorlardı. Hayallerini gerçekleştirmek için büyümeyi –yani on iki yaşına gelmeyi– beklemeyeceklerdi. Yola kuzeyden –yani daha yakın olduğu için Paris'ten– çıkacaklar, İskandinavya'yı geçip Laponya'ya ulaşacaklardı. Matthieu pusulaların gösterdiği ve senede on kilometre hareket eden manyetik kutba ayak basmak istiyordu. Sonra rotayı güne, bal gibi sapsarı büyük çöle çevireceklerdi. Daha o sabah Amina ona Hoggar* ve Tuaregler** hakkında eski bir albüm getirmişti; amcasının hediye ettiği bu albümü çok dikkat etmesi şartıyla Matthieu'ye ödünç vermeye razı olmuştu. Oğlan, bu koca adam kendisini boyaya bulayıp, o iğrenç spreyle gözlerini kör ederek kaçırdığında, albümü incelemek için büyük bir sabırsızlıkla evine koşuyordu.

Matthieu uyandığında, küf ve havasızlık kaşımını bir kokuyla afalladı. Bir süpürge dolabında, berbat durumdaki bir ot şiltenin üzerinde, yarı karanlıktaydı. Paltosu olduğu halde titriyordu. Dişleri takırdıyor ve yaşadığına inanamıyordu. Nasıl olmuştu da hiç tepki veremedi, iki kere üst üste tongaya düşmüştü? Ne yapmalıydım ve neyi yapmadım diye düşünerek, o saldırı sahnesini defalarca gözünde canlandırıyordu. Bir arkadaşı ona bir saldırganın gözlerine nasıl tımaklarını geçireceğini, etini koparacak kadar ısıracağını, ayak bileğine tekme atacağını göstermişti.

* Cezayir Sahrası'nın orta kesiminde dağ kütlesi. (ç.n.)

** Mali'de, Nijer'de ve Sahra'da yaşayan, Berberice konuşan halk toplulukları. (ç.n.)

Fakat şaşkınlıktan bu konudaki her şeyi unutmuş, korku onu felç etmişti. Şimdi acıkmış ve susamıştı; ağzında korkunç bir acılık vardı, yüzünün derisi yanıyor ve bir ateş topu midesini kavuruyordu.

Hücrenin kapısı açılınca, Matthieu büzülerek yüzünü korudu. Kaçık belki yine atağa geçecekti. Kendisini kaçırان adamın yüzünü ilk kez gördü ve şaşkınlıktan kalakaldı. Bu, kırış kırış olmuş ve görünüşünden ruhsuzluk, derin bir üzüntü yayılan yaşlı bir adamdı. Dudakları büyük bir mutsuzluk ifadesiyle aşağıya bükülmüş, gözleri dikenli tel gibi karman çorman kaşlarının altında kaybolmuştu. Onun karşısında Matthieu nedenini bilmediği bir suçluluk duygusuyla doldu taşı. Yabancı ona, üzerinde bir dilim jambon olan bir tabak sıcak pilav ve kocaman bir dilim ekmek uzattı. Matthieu adamın yüzüne şöyle bir bakacak cesareti buldu –ona, “sert bir bakış meydan okumaktır” demişlerdi– ve tabağa gömülerek büyük bir iştahla yemeye koyuldu. Gücünü toplamalıydı. Yaşlı adam onu inceliyordu; gözbebekleri delip geçen, çocuğun içinde şaşkınlık tünelleri açan iki ışın gibiydi. Matthieu bir hortlağın yanında yemek yiyordu. Hortlak yüksek sesle nefes alıyor, ağzı leş gibi kokuyor ve yemeğini berbat ediyordu. Moruk, leş gibi kokuyordu. Kokusu, yeni temizlenmiş bir mutfaktaki deterjan kokusu gibi belirgindi.

Matthieu pirinç pilavını son tanesine kadar bitirir bitirmez, bakışlarını gardiyanıninkilere dikme cesaretini gösterdi.

– Burada ne işim var? Neden bana saldırdınız?

Bir tokat, kamına bir tekme bekliyor, hatta neredeyse böyle olacağını umuyordu. Fakat hayır, adam bir adım gerileyerek, rahatsız olmuşçasına yüzünü buruşturdu. Roller değişmişti, şimdi o korkmuş gibi görünüyordu. Tabağı, örtüleri yerden aldı ve ağzını açmadan çıkıp gitti. Matthieu kapıya atılıp asma kilidi sarsarak bağırdı:

– Cevap verin, bir şeyler söyleyin!

Küfretti, bağınp çağırdı, kapıyı yumrukladı, tekmeledi, ken-

di canını yaktı. Sahip olduğu küfür dağarcığını çabucak tüketti. Sonunda hıçkırıklara boğuldu ve nihayet sakinleşti.

Günler geçti. Başlangıçta Matthieu çılgınca senaryolar üretiyordu: Kendini daha önceden bildiği bir masalda hayal ediyordu; kâh bir kale burcuna hapsedilmiş bir şövalye oluyor, kâh bir kürek mahkûmu, ıssız bir adada bir kazazede, bir geminin güvertesinde zincire vurulmuş kaçak bir yolcu... Bütün bu roman kahramanlarının hepsinde de küçük bir oğlan çocuğu görünümündeydi. Daha çok küçücükken bile kendini aşılamaz engelleri geçen bir kahraman olarak hayal ederdi. Hayallerinde hücrelerinden kaçıyor, hafızası ona kahramanlıklar ve hazır replikler fıslıdıyordu. Bazen de kendini bir başkasının rüyasından uyanıyor gibi hissederek, tekrar huzurla uykuya dalabiliyordu. Hayatını yaşamadan önce okumuştu, öyle ki içinde bulunduğu durum sanki daha önceden bildiği bölümler gibiydi. Çeşitli metinlerin süzgecinden geçirdiği tutsaklığa katlanmak, onun gözünde bu esareti daha dayanılır kılıyordu. Bu da bir oyun, bir benzetmeydi. Fakat başına gelenleri anladığı zaman ağlamaya başlıyor, annesini çağırıyordu. Noel yaklaşıyordu. şu anda büyükannesinin evinde tatilde olması, kuzenleriyle kavga edip kutup keşifleri hakkında bilgi alışverişi yapmaları gerekiyordu. Ah, Amina'ya ulaşmanın bir yolu olsaydı! İnşallah kızcağız ikisinin sırnını dik-katsizlikle başkalarına söylemez ya da kendisinin ihanet ederek onsuz gittiğini sanmazdı!

Günde üç kere yaşlı adam ona hep aynı tatsız tuzsuz yiyecekleri getiriyor, kovasını değiştiriyor ve tek kelime etmiyordu. Bu suskunluk Matthieu'yü her şeyden daha çok endişelendiriyordu. Zamanla cesaretlelenerek, adamı sorularla boğmaya başladı. Ancak tüm gayreti boşunaydı, yaşlı adam sesini çıkarmıyordu. Fakat karanlıkta kapının aralık tahtalarından Matthieu'yü gözetliyor, çocuk onun iğrenç nefesinin kokusunu alıyordu. Bunun üzerine ona bağınıyordu:

– Gidin, beni rahat bırakın!

Kimyager de kışına tekme atılmış bir köpek gibi ayaklarını sürükleyerek gidiyordu. Evet bu da onun hayal gücünün yarattığı bir görüntüydü: Adam bir parça kemik ya da sevgi için evlerin etrafında dönüp duran sokak köpeklerinden biriydi. Matthieu hangi binanın mahzenine gömüldüğünü, evine ne kadar uzakta olduğunu düşünüp duruyordu. Mahkûmiyeti uzadıkça direnci azalıyordu. Akşama kadar dayanıyor, itişme kakışma sırasında saati kırıldığından getirilen yemekler saat yerine geçiyor ve sürekli olarak, bir olayın günlerin tekdüzeliğine son vereceğini umuyordu.

Fakat akşam yemeğinden sonra neredeyse elle tutulacak denli ağır bir sessizlik çöküyordu. Matthieu yaşlı adamın kendisi hakkında ne düşüneceğine aldırmaksızın hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Karanlık, bir taşın yoğunluğuna bürünüyordu. Yeraltı yuvasında kısıtılan ve dumana boğulmak üzere olan bir tilkiydi o. Yerin altında korkunç bir düşmanlık vardı. Karanlıkta şekilden şekle giren yüzler belirliyor, iç organlarını deşerek onu öldürmek için bekleyen canavarlar ortaya çıkıyordu. Yanında fısıldaşıyor, acısıyla alay ediyorlardı. Karanlık onu dehşete düşürüyordu, karanlığın kendi sakinleri vardı. Kanalizasyonların gurultusunu, bir kalorifer kazanının sarsıntısını ve havayı yanıp geçen belli belirsiz titreşimleri hissediyordu. Kesinlikle onu öldürmeye geliyorlardı. Çılgınca korkusundan kurtulmak ve hemen ölmek için nefessiz kalmaya çalışıyordu. Ama son anda ağzını açıyor ve derin bir nefes alıyordu.

En kötüsü de neden burada olduğunu bilmemesiydi. Kötü bir neden bile bu belirsizlikten yeğdi. Bir süre sonra yemekleri yemekten vazgeçti. Moruğun getirdiği tepsileri itiyor, pilavı tabağında soğumaya, ekmeği bayatlamaya bırakıyordu. Bu iç karartıcı hapisshanede acı çekmektense bir mum gibi sönmeyi tercih ediyordu. Hangi suçunun cezasını çektiğini bilmiyordu, ama ce-

zasını sonuna kadar çekmeye hazırdı. Her gün vücudunun bir parçası eksiliyor, içi beton gibi soğuyor, mineral bir varlık haline geliyordu. Şimdiden ayakta duramaz olmuştu; uzanmışken bile başı dönüyor, ağzı berbat bir şekilde kuruyordu. Bitkin bir halde saatlerce ot şiltesinde yatıyordu. Gölgeler etrafını sanyor, onu yutmakla tehdit ediyordu. Zayıflayacak, ufacık bir delikten sıvışabilmek için bir fare kadar küçülecekti. Bir fare olarak özgürlüğe kavuşmak, yerin altında koca bir adam olarak kalmaktan çok daha iyiydi. Başka hiçbir şeyin önemi yoktu. Uyuyunca kâbuslarına gömülüyordu: Kilosuna göre çok fazla derisi vardı, derisi kemiklerinin üzerinden ipe asılmış çarşaflar gibi sarkıyordu. Bir hayaletin bekçiliğinde, acılar içerisinde yatağında yatıyordu. Sihirbaz değildi ki duvarların içinden geçmesini ya da kötülerini yere sermesini sağlayan bir formül bulsun. Mahzene kapatılmış ve üzüntüden ölmek üzere olan küçük bir oğlan çocuğuydu sadece.

Ta ki bir sabah gardiyanı ona bir tas kakao ve üzerine tereyağı sürülmüş iki dilim ekmek getirdiğinde, çekingen bir sesle sorana dek:

– Benimle oynar mısın?

Bir pazar günüydü; Matthieu bunu çok iyi hatırlıyordu, çünkü adam ona böyle söylemişti. Yaşlı adam onunla ilk defa konuşmuş ve inanılmaz bir ayrıntı oğlanın dikkatini çekmişti: Moruk meler gibi ve peltek peltek konuşuyordu. Peltek konuşmasını küçük düşme pahasına büyük bir çaba göstererek henüz birkaç ay önce değiştirebilmiş olan Matthieu, umutsuzluğunun derinliklerinde bir parça rahatlama hissetti. Böylece birkaç kelimenin sayesinde sağlanan iletişimle, haftalar süren perhizin sonunda bir yudum kakao içip, ekmeklerin üzerindeki tereyağını yalamaya razı oldu.

Acımasız gardiyanın çaresizliği

Matthieu'nün karşısında Paul Folcone kendisini derhal çaresiz hissetti: Kelebekleri, kınkanatlıları, örümcekleri tanırdı, ama et-

ten ve kemikten küçük bir oğlana nasıl davranması gerektiğini bilmiyordu. Oğlan kımıldıyor, bir şeyler istiyor ve konuşuyordu; rahat rahat inceleyebilmek için bir mukavvaya iğneyle tutturulan bir kelebek ya da sinek değildi. Bir çocuk kaçırdığı için dehşete düşen kimyager tutsağıyla ne yapacağını bilemiyor ve neden üzerine çullanarak onu buraya getirdiğini bir türlü anlayamıyordu. Çocuk millette gıcık olan o adamı artık tanıyamıyordu. Tek bir şey istiyordu: Matthieu'den kurtulmak, hiçbir şey olmamış gibi onu evine geri yollamak. Fakat tüm duvarlara kayıp ilanları asılmıştı. Anne ve babası, Matthieu'nün iki erkek kardeşiyle birlikte televizyon haberlerine çıkmış, sevgili oğullarını kaçıranlara onu geri vermeleri için yalvarmışlardı. Çok zengin değillerdi, ama fidye talebi gelirse ödemeye hazır olduklarını söylüyorlardı. Folcone, bu suçu işleyenin kendisi olduğunu fark etmeden önce, onlarla birlikte ağlamıştı. Halk çok öfkeliydi; kahvelerde, dükkânlarda bundan başka konu konuşulmuyor, herkes suçlunun en ağır şekilde cezalandırılmasını istiyor, Folcone da bunu onaylıyordu. Sivil polisler sürekli mahallede dolaşıyordu; hatta çok gayretli bir müfettiş, okulun yanında oturduğu için onu da sorgulamaya gelmişti. O gün anormal bir şey fark etmemiş miydi, sokakta bir yabancıнын dolandığından kuşkulanamamış mıydı?

Folcone bir şeyler mırıldanmış, müfettiş de bu mırıldanmayla yetinmişti. Evi istedikleri gibi baştan aşağı arasalar, elektronik bir sistemle korunan gizli merdiveni de, çocuğu içine gizlediği deliği de bulamazlardı. Hayır, asıl tehlike oğlanın kendisinden gelebilirdi. Hapsedilir hapsedilmez Folcone'u en kötüsüyle tehdit etmiş, yemeyi reddederek hayatını tehlikeye sokmuştu. Şaşırtıcı bir inatla kendini solmaya bırakmıştı. Birkaç gün içinde soluk tenli bir insan yontusuna dönmüştü. Solgunluğu yüzüne bir melek zarafeti vermişti. Folcone çılgına dönüyordu: Oğlana zorla yediremezdi, şiddet kullanmaya karşıydı. Fakat çocuğun kendi evinde ölebileceği fikri, yaşlı adama gece yarısı oğlanı gizlice acil servise götürüp bırakmayı bile düşündürdü. Aşırı

rahatsızlığına rağmen, en korktuğu şeyi yaptı: Çocukla konuştu. Diyeceklerinin ötesinde bir laf etmekten korkarak, söyleyeceği sözleri odasında tekrarlamıştı. Tabii ki gerilmiş, korkudan dili dolaşmış, çocukluğundaki o aksaklık, pölte konuşma geri gelmişti. Yine de bu birkaç kelime pansiyonerini kurtarmıştı; kırk sekiz saat sonra çocuk normal olarak yiyip içiyor, rengi yerine geliyor, Folcone içinse yeni bir kâbus başlıyordu.

Matthieu'yü kaçırdığından beri, her şey karmakarışık olmuştu. Bir çocuğun nasıl çalıştığını hâlâ bilmiyordu. Bunun yanıtını bulabileceği bütün sözlüklere bakmış, fakat kendisine yardımcı olacak bir şey bulamamıştı. Açlık grevinin korkutucu bölümünden sonra, Matthieu sınırsız bir oburluk krizine girmişti. Çocuğa ikinci kahvaltısı, sabahları bisküvi, yatmadan önce de elma ile bir bardak taze sütün yanı sıra günde üç kez bolca yemek hazırlamak gerekiyordu. Folcone aklında bir mönü oluşturamıyordu. Kahvaltıda sorun yoktu, ama öğlen ve akşam yemeği içinden çıkılmaz bir durum yaratıyordu. Yemek artıkları, bayat ekmek ya da peynirden başka bir şey yemeyen Folcone, aşçılık sanatının püf noktalarını öğrenmek zorunda kaldı. Eğer bu velet bir kanınca ya da solucan olsaydı, yarım ekmek kırıntısı ona bir hafta yeterdi. Konserveden kaçınan Folcone taze sebze, kırmızı et, balık almaya çarşıya gidiyordu. Mevsim kış, bahçesi uykudaydı. Kitaplığında annesine ait eski bir yemek kitabı bulmuştu; ve bir zamanlar bir annesi olduğunu düşününce gülüyordu. Her akşam yeni bir yemek tarifi öğrenmek için kendini zorluyordu. İşyerinde, büyük bir özenle haftalık mönü hazırlıyor, yemek çeşitlerini değiştirmeye çalışıyor, çocuğun bayıllık yediği jambonburgu makarna, piliç-kızarmış patatesten karar kılıyordu. Alışveriş yapacak vakit bulamazsa, bir hamburgerciden bol soğanlı ve keççaplı duble hamburger istiyordu. Püre ya da sahandayumurtayapmak soğuk terler dökmesine neden oluyor, evde hiçbir şey bulunmadığından süt, çikolata ya da Coca-Cola almak için tek-

rar çıkmak zorunda kalıyordu. Bir ayı gibi yaşayan ve yirmi yıldır her akşam aynı fırından yarım baget ekmek alan Folcone, çarşı pazar dolaşmaya başlamıştı. Dükkâna girince içeridekileri gülümseyerek selamlıyordu; onu bugüne kadar hep yalnız gördüklerinden, artık bir kız arkadaşı olduğunu, belki de bir aile kurduğunu zannediyorlardı. Gerçeği öğrenmek için ona sorular yöneltiliyorlar, ama Folcone lafı çeviriyor, anlamazdan geliyor, kulakları iyi işitmiyormuş gibi yapıyordu. Bir keresinde kasapta şaşırarak, “Oğlum için et istiyorum” demiş, son anda dilini ısırarak, “yeğenim için” diye düzeltmişti; ve kasap hiçbir şeyin farkına varmamıştı.

Ah, bir de çocuk biraz minnet duymayı bilseydi! Sürekli söyleniyordu: Yemek ya çok soğuk ya çok sıcaktı, et yeterince pişmemişti, tuzu, karabiberi eksikti. Bir gün bağırarak tabağı yere atmıştı: “Bu berbat!” İfadenin kırılcılığı Folcone’u çok şaşırtmıştı. Sekiz yaşındaki bir yumurcağın böyle kelimeler bildiğini sanmazdı. Hiç şikâyet etmeden yerdekileri toplamış, dikkatini hiçbir şeye veremeyeceğini, uyuyamayacağını anlayarak laboratuvarına kapanmıştı. Kötü büyücü, bir sütanneye, her şeyi yapan bir hizmetçiye dönüşmüştü. Sürekli alınacak bir şeyler çıkıyordu: Bir oğlan çocuğu, her türden ihtiyaçlar demekti. Örneğin kıyafet: Matthieu’nün kaçırıldığı gün üzerinde olan giysiler artık paramparça olmuştu. Çorapları kokuyor, iç çamaşırları da onlardan aşağı kalmıyordu. Bir cumartesi günü Folcone çevre yolunun yakınında büyük bir mağazaya gitmek zorunda kaldı; onun omzunun üstünden aynada kendilerini seyreden ve uyuşuk uyuşuk çiklet çiğneyen satıcı kızların alaycı bakışları altında, on tane külot, çorap, pantolon, salopet, tişört ve ufaklığın bir kâğıt parçasına markasını yazdığı ayakkabıyı almak istediğini söylemişti.

– Yeğeninizin bedeni kaç? diye sormuştu kızlar birbirlerini dirsekleriyle dürterek. Yaka numarası kaç, ayak ölçüsü ne? Hangi rengi tercih eder? Neden kendisi denemeye gelmiyor?

Kafası karışan Folcone aptalca cevaplar veriyor, kızarıp bozuyor, konuşması yine peltekleşiyordu. Onunla alay edip ilgi-

lenmeyeceklerdi. Suçu ortaya çıkacaktı, bundan emindi, her kelimede kendini ele veriyordu. Elleri kolları dolu, ter içinde, bitmiş ve aşağılanmış bir halde eve döndü; aldıklarını oğlanın önünde açtığında, onun azarlayan bir sesle konuştuğunu duydu:

– Bu aldığın çok çirkin, boşuna, onu asla giymem.

Artık Matthieu, Folcone’a sormadan, ona “sen” diye hitap etmeye başlamıştı. Gerçekten de renkler uyumlu değildi, pantolonun paçaları çok kısa gelmişti, tişörtler pek kaliteli değildi. Folcone lüks bir mağazaya gitmemişti; çocuk da bir hafta boyunca yeni kıyafetlerini giymeyi kabul etmeden önce, eski paçavralarıyla gezmişti.

Sorun sadece giyim kuşam olsaydı! Matthieu onu sorularıyla da aptala çeviriyordu:

– Beni neden kaçırdın? Ben sana ne yaptım? Ailemden, babamdan intikam mı almak istiyorsun?

Bu ne azap, ne işkenceydi böyle! Kem küm ediyor, sesi çıkmıyordu. Neden böyle bir şey yaptığını kendisi de bilmediği için cevap veremiyordu. Diğer öğrencilere yaptıklarını Matthieu’ye itiraf edemiyordu, yoksa çocuk ondan iyice nefret ederdi. Folcone, tutsağının kendisini kötü tanımasından korkuyordu. Belki bir gün her şeyi anlatır, yorgunluğunu bahane eder, ne yaptığını bilmediğini söylerdi. Matthieu’yü yanında tutmaktan başka bir çözüm bulamıyordu. Zamanla olay unutulur, heyecan yatışır, polis de soruşturmadan vazgeçerdi. Oğlanın anne ve babası bile onu unutturdu; zaten başka çocukları vardı. Folcone, yanında büyüyecek bu küçüğün bakımını üstlenirdi. Eğitimini tamamlar, bir vasi ve lala rolü oynardı. Matthieu’yü ona Tanrı emanet etmişti: Son nefesine kadar ona bakacaktı.

Fakat çocuk bütün gün hücresinin kapısına vuruyordu.

– Aç kapıyı, bırak gideyim. Beni tutmaya hakkın yok. Babam senin ağzını burnunu kıracak, aptal moruk, bekle göreceksin.

Folcone kulaklarına inanamıyor, kendisini neyin daha çok yaraladığını bilemiyordu: Bu sövgüler mi, ardından gelen sızlanmalar mı?

– Senin evinde sıkılıyorum, çok iğrenç, her şey çok çirkin, leş gibi kokuyorsun, bırak beni gideyim.

Oğlanı kandırmak için, düzlemküreyi, beş kıtayı, Antarktika’yı ve Kuzey Kutbu’nu akıldan, şaşırtıcı bir doğruluk ve beceriyle çizen küçük “misafir”ine kâğıt ve kalemler vermişti. Matthieu’nün zekâsı içini hayranlıkla dolduruyor ve çocuğu öğrencisi yapmayı hayal ediyordu. “Ona öğretebileceğim çok şey var” diyordu kendi kendine. Ona çizgi romanlar, coğrafya kitapları ve Matthieu’nün adını yazıp eline tutuşturduğu olağanüstü gezi ve keşif kitapları almıştı. Ufaklığın yüzünü güldürebilmek umuduyla şaka dükkânlarına koşuyordu; incecik dudaklı bu mutsuz adamın, bir parça bile gülümsemeden, umutsuz bir görevi yerine getirmek üzere ciddi bir soğukkanlılıkla, oturulduğunda osuran yastıklar, plastik örümcekler, kaşındırıcı tüyler, çatapatlar, sahte şekerler aldığını görmek çok acıklıydı. Oğlana bir de, sesini sonuna kadar açtığı bir radyo verdi. Bir öğleüzeri kimyager tahtakuruları, örtülerin içine yerleşen ve insan derisi üzerinde kabartılar oluşturan bu mikro-parazitler üzerinde çalışırken müzik kulaklarını sağır ederek dikkatini dağıttı. Matthieu’ye çok kibarca sesi kısmasını rica etti. Velet sesi artırmakla kalmadı, bir de tahammül edilemeyecek denli gürültülü bir hard rock kanalı açtı. Folcone bastırdı. Onu radyoyu elinden almakla tehdit etti. Bunun üzerine çocuk başkaldırdı, radyoyu yere fırlatarak devre ve dağılmış tuş yığınının başka bir şey kalmayınca dek ayaklarıyla çiğnedi. Folcone’un şaşkınlıktan ağzı açık kalmış ve gün boyunca Matthieu’nün yanına yaklaşmaya cesaret edememişti.

Ertesi gün süpermarkete giderek ona videolu bir televizyon almıştı. Hediyeği homurdanarak kabul eden ufaklığın sevinmesi için hiçbir şey yeterince güzel ve pahalı değildi. Ekran, mahzenin duvarlarına mavi bir ışık yansıtarak günlerce açık kaldı. Kimyager öğrencisinin giysilerini elde yıkarken –yakalanmaktan korkarak çamaşırları kuru temizlemeciye götüremiyordu–

Matthieu bir yarışma izliyor ve sunucunun her sorusunda Folcone'u sorguya çekiyordu.

– Penisilini kim buldu? Karbon gazının formülü nedir? 1956'da Fransa Bisiklet Turnuvası'nı kim kazandı? Altında iki top bulunan yuvarlak ve sivri şey nedir?

Kimyager her çuvalladığında –yani neredeyse hep– çocuk yaygarayı basıyordu:

– Hiçbir şey bilmiyorsun, Amina bile sekiz yaşında olmasına rağmen senden çok şey biliyor! Diplomanı parayla almadığına emin misin?

Paul Folcone utanç içinde, eksiklerini tamamlamak için geceleri ansiklopedi karıştırıyordu. Matthieu uyur uyumaz, o da salondaki televizyonu açıp, gelecek sefere hazırlıksız yakalanmamak için dikkatle yarışma programlarını izliyordu. O güne kadar adını bile duymadığı yığınla animatör, sunucu ve komedyen tanımaya başlamıştı. Sporla hiç ilgilenmemesine rağmen futbol ve rugby maçlarını izliyor, ertesi gün oğlanla tartışmak üzere sonuçları ve takımdaki oyuncuları bir deftere not ediyordu. Böylece şarkı parçalarından, reklam sloganlarından, yeni spor türleri ve başka ıvır zıvırlardan oluşan aktüel bir kültüre sahip olmuştu. Ve utanmaz bücür, “Bunu da nereden biliyorsun? İnanamıyorum!” dediğinde çok gururlanıyordu.

Tabii ki bilmedikleri öğrendiklerinden çok daha fazlaydı. Sa-dece ertesi gün Matthieu'yle konuşabilmek uğruna dizileri, saçma sapan eserleri ve aptal hikâyeleri yutar gibi takip ediyordu. Bu durumda, işe gitmek için sabah saat yedide kalkması gerektiği halde geceliyor, velet ona seslenir ya da hastalanır korkusuyla, boşuna uyumaya çalışarak kulağı kırışte bekliyordu. Onun kendisinden metrelerce aşağıda, penceresiz daracık bir odada uyuduğunu bilmek Folcone'u perişan ediyordu. Çocuğu eve getirerek, ona bitişiğinde banyosu ve her türlü konforu olan güzel bir oda vermeyi çok isterdi. Sanki oğlan sürekli orada kalacakmış gibi, hücrecini çok hoş pastel kiremit renginde, rutubette dayanıklı plastik bir boyayla yeniden boyamıştı. Çocuk ona

teşekkür bile etmemişti. Folcone zaman zaman, Matthieu'nün sadece onunla arkadaşlık etmek için kendi isteğiyle kapısını çaldığını kuruyordu kafasında. Ve evini topladığı, elektrik süpürgesiyle temizlediği, çöpü boşalttığı zaman burasını Matthieu'yle paylaştığını, çocuğun bu ruhsuz kulübeyi şenlendirdiğini hayal ediyordu. Bununla birlikte küçük yaramaz elinden kurtulup pencereden kaçır korkusuyla, onu yukarıya çıkarmaya cesaret edemiyordu. Ah, keşke dünyada ikisinden başka kimse olmasaydı!

Çorak toprağa düşen yağmurun doğayı beklenmedik bir şekilde yeşertmesi gibi, Matthieu'nün de Folcone'un yaşamına girmesi bir felakete yol açmıştı. Yüreğinin karanlık bölgelerinde, kurak ve verimsiz bu çölde küçücük bir ışık parlamaya başlamıştı. Avlanan, yavaş yavaş avcuyu ele geçiriyordu. Yaşlı adam, hep başka yerlerde olan çocuğu takip etmekte zorlanıyor, hiçbir zaman onun ilgisini çekemeyeceğini düşünerek umutsuzluğa kapılıyordu. Böceklerin otuz yıldır ona karşı geliştirdiği stratejiler, yoğunluk ve şaşırtıcılık bakımından, Matthieu'nün tek bir kaptisiyle bile kıyaslanamazdı. Velet yüzünden başına gelmedik bela kalmamıştı. Folcone onun hizmetçisi, kürek mahkumu, günah keçisi olmuştu. Berbat görünüyor, işyerindeki arkadaşları onun için endişeleniyordu. Hatta bir gün müdürü onu çağırıp sormuştu:

– Neyiniz var, Folcone? Hasta mısınız? Tatile mi ihtiyacınız var? Çekinmeyin, söyleyin lütfen.

Ah, keşke itiraf edip sırtındaki büyük yükten kurtulabilseydi! Fakat daha güzel günlerin gelmesini bekleyerek sessizce dayanmak ve cezasını çekmekten başka çaresi yoktu artık.

Hamamböceklerinin en güzeli

Yaşlı adamlarda bir yığın tuhafılık vardır: Her şeyi düzenler, sınlılandırır, geçirir, yellenir, kaşınır, burnunu çeker, salyası akar, yemekleri üstüne başına dökerek yer, boğazını temizler, burnunu karıştırır, yüzünde kırmızı kırmızı damarlar, boynunda leke-

ler görünür, kulaklarından kıllar çıkar, cildinde yara gibi derin çizgiler vardır. Eski püskü giysileri, aksak yürüyüşü, ensesindeki bir tutam saçıyla Folcone'un sadist ya da psikopat bir görüntüsü yoktu. Daha çok rahatsız bir yaşlı gibiydi. Kötü biri değildi, sadece tiksinti verici ve pejmürdeydi; özellikle de işe gitmeyeceği için düş almadığı hafta sonlarında. Matthieu, biraz olsun temizlenmek için her sabah sıcak su dolu bir küvet, kokulu bir sabun ve temiz bir havlu istemişti. Folcone bunu kendisi düşünemezdi. Yaşlı adam bazen havanın serinliğine rağmen, üstü çıplak bir halde laboratuvarında çalışırdı. Erimiş kemiklerini, sarkmış etlerini, fırlamış köprücük kemiklerini, kirli tınaklarıyla kaşdığı kurdeşen dökmüş grimsi esmer derisini görmek tam bir dehşetti. Matthieu gardiyanının davranışlarındaki nedenleri anlamakta zorluk çekiyordu.

İlk baştaki korkunun ardından kurnaz bir ihtiyatlılık gelmişti. Matthieu, Folcone'dan kokmayı bıraktığı anda, ondan nefret etmeye başlamıştı; nefretin bittiği yerde korku yeniden başlıyordu. Korkuyu uzaklaştırıp aklını ve kendine olan güvenini yeniden kazanmak için nefreti tercih etti. Zamanla kimyagerin zayıf noktalarını daha iyi anlayarak sürekli o noktalara saldırdı. Dışarıdan gelmesi şüpheli bir kurtuluştan başka, Matthieu sadece kendine güvenmeli, sabırla kaçış planları hazırlamalıydı. Paris'ten fazla uzak olmayan bir evde tutulduğunu tahmin etmişti. Folcone işe gidince birçok kez kapıyı yumruklayarak, boğazını yırtarcasına "İmdat" diye bağırarak, televizyonunun sesini sonuna kadar açmıştı. Çığlıkları kalın duvarları aşamamış, ağzından çıkar çıkmaz boğulmuştu. Her şeyi denemişti: İşyerinin uzaklığını ölçmek için kimyagerin gidiş ve geliş saatlerini kaydetmiş—yaşlı adam ona Mikili bir saat vermişti—; bir bıçak ve çatal kullanarak taşa bir delik açmaya çalışmış; tahmini çıkış yerleri, komşuların evine ya da sokağa açılan tüneller düşünerek üstün-körü bir plan çizmişti. Folcone'u saf dışı etmek ise hiç düşünülmemesi gereken bir şeydi. Sıkletleri arasındaki fark çok büyüktü. Bir gün Matthieu karnı ağrıyormuş gibi yapmıştı. Yaşlı adam

çekinerek kapıyı aralamış, çocuk da başını eğerek üzerine saldırmıştı. Folcone yerinden bir santim bile oynamadan darbeyi geçiştirmiş, oğlanı bir fiskeyle hücreğine itmişti. Matthieu'ye kızmamış, her zamankinden daha üzgün bir tavırla ona bakmakla yetinmişti.

Matthieu kısa zamanda, kimyagere bağınıp çağırmak yerine, onunla konuşarak daha fazla şey elde edebileceğini keşfetti. Kendi iyiliği için zorla da olsa tepkilerini bastırmalı ve bu canlı cenazeye sevimli görünmeliydi. Bu şekilde ondan kâğıt, kalem, kitaplar, bir radyo ve televizyon almıştı. Ne zaman bir şey istese, adam yerine getiriyordu. Taleplerinin sınırı yoktu. Kısa zamanda sadece güzel bir lambaya, bir klimaya, iki yeni battaniyeye, yazmak ve resim yapmak için alçak bir masaya sahip olmakla kalmadı, içine bisküvilerini, fındık ezmelerini, şekerlerini, çikolatalarını, abur cuburlarını doldurabileceği bir tel dolabı da oldu. Hücresinde bir parmak bile boş yer kalmadığı halde, çocuk sürekli bir şeyler tırtıklamak peşindeydi. Gardiyanının güvenini kazanmak ve tereddüdünü yok etmek için dikkatle hareket ediyordu. Televizyondaki haber saatlerini ve kendisiyle ilgili araştırmaları kesinlikle kaçırmıyordu. Kaçırılmasıyla ilgili yayınlar sayesinde umutsuzluğa karşı koyabiliyordu. Orada kendisini düşünenler vardı, ailesi sürekli peşindeydi; Matthieu kendi kendine onları cesareti ve kurnazlığıyla şaşırtacağına söz veriyordu. Fakat en zoru, bu yeraltı gömütlüğünde yapacak bir şey bulamadan, can sıkıntısıyla, bıkkınlıkla geçen uzun saatlerdi. Duvarları itmek, hücresinin tavanını bir kapak gibi kaldırmak, güneşi, ışığı, Amina'nın pırıl pırıl, güzel yüzünü görmek, annesine sıkıca sarılmak, babasının gülüşünü duymak arzusuyla yaınıyordu.

Son olarak kimyageri kendine alıştırmak için inini, sığınağını, kutsal yerini, laboratuvarı görmek istedi. Folcone bu öneri karşısında çok memnun oldu. Matthieu kapatıldığı yerden ilk kez çıkıyordu: O kadar zayıftı ki birçok defa düştü, ama doğrulamak, bacaklarının üzerinde durmak ve gözünün önünde canlan-

dırmaya çalıştığı bu mahzenin dekorunu iyice öğrenmek için kendini zorladı. Ne yazık ki şaşırtıcı hiçbir şey görmedi: Alçak tavanlı bir dizi beton oda ile bu odaları kat eden ve her yöne kıvrılan borular. Yaşlı adam ona gururla yuvarlak kaplarını, deney tüplerini, güzel stereoskopik mikroskopunu, numaralandırılmış şişelere koyduğu değişik madde ve tozları, özellikle de “böcek salonu” adını verdiği şeffaf ve çok geniş cam bölmeyi gösterdi; binlerce böceği beslediği bu cam salonu bölümlere ayırarak toprak, ağaç dalları ve yapraklarla doğal ortamlarını yaratmaya çalışmıştı. Burada deneyleri için yetiştirdiği yabancıkları, büvelekler, sivrisinekler, karasinekler, tırtıllar, hamamböcekleri, yani antenli, kabuklu ve ayaklı her tür böcek vardı. Bir sürü boya tenekesi ve basınçlı gaz tüpü bir kenarda yığılmıştı. Ortalık vızıldayan, cırlayan hayvanların biteviye gürültüsüyle uğulduyordu ve bu yığının içinde elle tutulur bir tehdit gibi kısıkaçlılar, kurtçuklar, yumuşakçalar vardı.

Yaşlı adam ona elle yapılan en basit işlemleri göstererek, fokurdayan ya da çökelen sıvıları gözünün önünde kanıştırdı. İçinde, kıtaları, okyanusları ve kraterleriyle bir gezegenden çok daha fazla hazine saklayan bin kez büyütülmüş bir su damlasını inceledi. Öğrencisinin merakı karşısında büyülenerek, ona yavaş yavaş arseniğin toz, macun, sıvı ve sıkıştırılmış hallerini gösterdi; bir karınca yuvasının üzerine püskürtülen ve katılaşıp sağlam bir gözdeki yüzlerce hayvanı zehirleyen aerojel ve dumanlama sanatını öğretti. Açığa çıkan zehirden korunması için oğlana gözlük taktırıyordu. Matthieu deniz dibinde araştırma yapan bir dalgıç gibi görünüyor ve bundan rahatsız olmuyordu. Böylece yaşlı adam işten döndüğünde, her defasında onunla birlikte laboratuvara giderek, bir formül defterine notlar aldığı bilimsel çalışmalar yapmayı alışkanlık haline getirdi. Tüm bu işlemler, çerez çanaklarına benzeyen minnacık kaplarıyla, aşçılık işlerine benziyordu, ama burada aşçı yemeklerin tadına bakamıyordu. Bir bilim dalının çiraklığıyla ilgilenmek Matthieu’nün gücünü yeniden toplamasına ve geçmek bilmeyen zamanı daha az his-

setmesine yardımcı oldu.

Folcone ona böceklerin, becerilerine her gün yeniden hayran olduğu canlı mücevherler, doğanın başyapıtları olduğunu kanıtlamaya çalışıyordu. Karasinekleri uçuşan şiirlerle, beyazkarnıcaları porselenle kıyaslıyor, banyoları ve mutfakları temizleyen un ve kırıntı tannları parazitlere övgüler düzüyor, hamamböceklerinin kaymaksı, neredeyse kızıl rengine, belli bir ışıktaki onu şeker gibi, insanda çıtır çıtır yeme isteği uyandıran çok hoş bir koyaluktaki karamel gibi gösteren parlak kabuğunun dayanıklılığına bayılıyordu. Matthieu'ye vücudumuzu işgal eden küçük canavarları büyüterek gösteriyordu: Saçlara asılan ve kanla beslenen bit, deride sıçrayan pire, köpeklere yapışan kene, kurtulmanın çok zor olduğu, tüylerle dost kasık biti. Tüm bunlar iğrenç ve öğreticiydi. Hatta kimyager, çocuğun hiç tahmin edemediği şakacı bir ruh hali sergiliyordu. Sürnüklüböcekler, karıncalar, mayısböcekleri için mukavvadan uzun bir labirent yaparak onları yarıstırıyor, galip gelen özgürlüğe hak kazanıyordu. Veyahut kızböceklerinin, arıların, karasineklerin kafesine amplifikatörler yerleştirerek Matthieu'ye ultrasonlarını dinletiyordu: Cırlayıp vızlıyor, çançan ediyor, mors alfabesiyle, stenoyla, kanatları ve antenleriyle esperanto* dilinde vızıldıyor, büyük bir restoranın uğultusunu yansıtıyorlardı. Matthieu eşine bir daha rastlayamayacağı bu eğlenceyle, mahkûmiyetini bir parça olsun unutuyordu.

Fakat bir hapisane ne kadar rahat olursa olsun, yine de hapisanedir. Elbette sıkıdüzen gevşemiş, hücresinin kapısı artık sürekli açık kalmaya başlamıştı. Yaşlı adam onun hoşuna gitmek için dokunaklı bir çaba gösteriyordu: Çocuğa bir badminton raketi, makarası ve sicimiyle bir diablo, bir dart ve hatta Matthieu'nün duvarları delerek özgürlüğe giden yolu açma umuduyla şut attığı bir futbol topu vermişti. Oyun alanı, yaşlı adam duvar-

* 1887'ye doğru L.L. Zamenhof'un yarattığı uluslararası yardımcı dil. (ç.n.)

dan duvara bir halı serip tavana iki ampul asarak daha hoş bir hale getirmeye çalışsa da, sandıklarla, kafeslerle dolu, yirmi metre karelik karanlık bir odaydı. Fakat Matthieu istediği tek şeyi asla elde edemeyecekti. Yerin altında yaşamaya mahkûm edilmiş bir cehennem yarattığı, diğerlerinden daha geveze ve canlı, ama onlar gibi incelenmeye aday, sürgün cezasına çarptırılmış bir hamamböceği olma yolunda ilerliyordu. Tutsaklığı onu bir asit gibi eritiyor, çalışma ve oynama zevkini yok ediyordu. Coğrafyanın artık hiçbir çekiciliği kalmamıştı. Parmağını Afrika kıyıları boyunca aşağı kaydırıyor, Zanzibar, Tombuktu, Antanarivo diyor, ama sihir işlemiyor, kelimeler anlamını yitirmiş oluyordu. Artık doğa tarihi derslerinin adını bile duymak istemiyordu: Bir ateşböceğinin petek gözünün 2500 faset olmasının ya da bir sivrisineğin ses frekansının 380 hertz olmasının ne önemi vardı ki! Bu doğa harikaları onu ilgilendirmiyordu: Konuyu kavramak çok çaba gerektirse de, bunların hiçbiri bağımsızlıkla boy ölçüşemezdi. Matthieu Paris banliyösünde bir manyak tarafından kapatılmış, kaçıp arkadaşlarına koşmak, kocaman dünyayı keşfetmek, kaslarını ve gelişen bedenini hissetmek isteyen bir çocuktan başka bir şey değildi artık.

Umutla geçen haftalardan sonra tekrar umutsuzluğa kapılıyordu. Televizyondaki onunla ilgili arama ilanları seyrekleşiyordu: Orada, yukarıdaki dünyada onu unutuyorlardı. Kasım ayının o uğursuz öğlesonrasından bu yana üç ay geçmiş, Noel'i bile kutlayamamış, 24 Aralık'ta gece boyunca ağlamıştı. Yüreği yeniden kapanıyordu. Ne pahasına olursa olsun ayakta kalmak gerekiyordu. O iğrenç hortlak onun hakkından gelemeyecekti. Böcekler ona en azından şunu öğretmişti: İğneyle, dişle, zırla dayanmak lazımdı. Yalnız kaldığında onlarla konuşuyordu; bir böcek çok cana yakındır; antenlerinin nazik hareketleriyle ona cevap veriyor, çeneklerini oynatıyorlardı. Hepsi kendi dillerinde, "Cesur ol, cesur ol, bizler sizinleyiz" diye tekrarlıyordu. Matthieu annesinin söylediği bir ninniye mırıldanıyor ve bu küçücük varlıklar onu büyük bir ciddiyetle dinleyerek dans etmeye, kad-

ril*, menuet**, vals yapmaya başlıyordu. Binlerce ayak tempo tutuyor, çekirgeler ritme katılıyor ve tırtıllar boğum boğum bedenleriyle kıvrılıyordu. Bir gün hepsi birlikte büyük göç için yola koyulacaklar, bokböcekleri onu sırtlarında taşıyarak türlerin kardeşçe yaşadığı, örümcek ağlarının mükemmel birer hamak olduğu, akrebin zehrini balla değiştirdiği, “Pis herif” denilen Folcone’ların cam arkasında tutulduğu ülkeye varacaklardı.

Tutsağın merhameti

Nihayet bir mucize gerçekleşti; bela belirtileriyle geldiği için, birçok mucize gibi çelişkili, hatta korkunç bir mucizeydi bu. Bir pazar sabahı saat on birde hâlâ kahvaltı gelmemişti. Matthieu sabırsızlanıyordu. Folcone günde üç kere tepsisiyle aşağıya iner, oğlan da eksik bir şey olursa onu derhal mutfağa geri yollardı. Kimyagerden, restoranlarda yemeği sıcak tutmak için kullanılan gümüş kapaklardan almasını istemişti. Yumurtalının buz gibi, etlerin soğuk, patates kızartmalarının ılık gelmesinden bıkip usanmıştı.

O sabah Matthieu en az on dakika sürekli zili çaldı; Folcone doğrudan odasına bağlı bir iç hat çekmişti, Matthieu de fırsat bu fırsat yaşlı adamı gece yarısı uyandırıyor, sabahın dördünde, “Beni derhal serbest bırak, bu bir emirdir” diye tekrarlayıp duruyordu. Sonunda zili çalmaktan bıkan çocuk, tuhaf bir kokudan işkillenerek hücrelerinden çıktı. Moruğun gece geç saatlere kadar çalıştığını biliyordu. Matthieu artık kimya ve uygulamalı çalışmalarından sıkıldığı için yatmaya gitmişti. Ayakları onu, şişe kasalarıyla dolup taşan küçük koridorun sonundaki laboratuvara götürdü. Yaklaştıkça koku artıyordu; kapıyı hafifçe ittiğinde koku genzine dolarak gözlerini yaktı. Acı bir kokuydu, karnı aç olduğu için kusacak gibi oldu. Dudağının kenarından kan sızan yaşlı adamı yere yığılmış bir halde gördü; uzay savaşçısı gibi

* İkişer kişiyle yapılan bir dans. (ç.n.)

** XVII. yüzyılda yayılmaya başlayan Poitou kökenli dans.(ç.n.)

mızrak ve kıskaçlarla donanmış dev bir uyuzböceği fotoğrafının tam altındaydı. Burnunu bir mendille kapayarak, kimyagerin omzuna vurdu, ona seslendi. İyi kapanmamış bir kutudan çıkan karınca sürüleri ihtiyarın poposunun üstünden geçip, ağzından akan kırmızı sıvıyı içmeye gidiyordu. Transit halindeki bu zırlılı birlik, yoğunluk ve hareket bakımından kandan daha akıcı gibiydi.

Matthieu yaşlı adamı defalarca sarstı. Folcone hiç tepki vermiyordu. Oğlanın onu dışarıya çıkarmaktan başka çaresi yoktu. Fakat moruk çok ağırdı; yaşın ve kötülüğün bu ağırlıkta olması inanılacak şey değildi. Çocuk birçok defa korkunç kokudan kaçarak temiz hava almak ve ciğerlerindeki yanmayı gidirmek için odadan çıkmak zorunda kaldı. Topuklarından destek alarak cansız bedeni ayaklarından tutup sürükledi; her çekişte ancak birkaç santimetre ilerleyebiliyordu. “Kalk Folcone, kalk, çok ağırsın.” Ona bağırabilmek oğlanın cesaretini artırıyordu. Adam bir süreden beri kendini çok salmıştı. Her zamankinden daha pis ve zayıftı. Artık solüsyon şişelerini kapamıyor, gaz tüplerine emniyet kilidi takmıyordu. Matthieu’ye kımıldamamasını söylüyor, onun polaroid fotoğraflarını çekiyordu; bu da oğlanı, özgürlüğü bir kez daha elinden alınıyormuşçasına çılgına çeviriyordu. Folcone onu yatırmadan önce bir hikâye okuma alışkanlığı edinmişti –ilk *Beyaz Diş*’le başlamıştı– ama kelimelere takılıyor, satırları atlıyor ve bir sayfanın ortasında uyuyakalıyordu.

Kımıltısız ihtiyar ile oğlandan oluşan tuhaf çift laboratuvarın eşğine vardı. Hava solunamaz bir haldeydi, çıkan gazlar ikisini de öldürecekti. Bayılmak üzere olan Matthieu, yükünü artık bir taş ya da mukavva kutu gibi önünde itiyordu. Ona üst üste vururken, “Bunu seni uyandırmak için yapıyorum, ama iyi bir cezayı hak ettin, pis moruk” der gibiydi. Nihayet son bir zorlamayla kimyageri odadan çıkarmayı başardığında kapının ağır kandaşını kapadı ve haince bir mutlulukla ona vurmaya, tokat atmaya başladı. Bundan dolayı cezalandırılmayacak olmak onu iyice yüreklendiriyordu. Aylarca kapalı kalmanın ve insanlıkdışı dav-

ranışların intikamını alıyordu. Bu kırış kırış surata intikam arzusuyla olduğu kadar, yaşlı adamın ölümünü görme ve onunla birlikte yeraltına gömülüp kalma korkusuyla da vuruyordu.

Folcone kendine geldiğinde ilk gördüğü, bir yandan kendisine var gücüyle vuran, bir yandan da, “Kalk, ayağa kalk!” diye bağırarak küçük Matthieu’nün kaygılı ve öfkeli bakışları oldu. Kimyager bu allak bullak suratı görünce bir kez daha kendinden geçti. Güçlü bir çift şaplak onu iyice kendine getirdi. Bir asit şişesinin başındayken rahatsızlandığını, başını eviyenin kenarına çarptığını ve yere yuvarlandığını hatırladı. Ölebilirdi. Folcone’un hayata dönmesine sevinen ufaklık, onu nasıl bacaklarından çekerek, bir cesedi mezarından çıkarır gibi laboratuvarından çıkardığını anlattı. Folcone göğsünde tatsız bir kasılma hissetti.

– Yani Matthieu, benim için boğulma tehlikesi geçirdiğini mi söylüyorsun?

– Evet, öyle de denebilir, neden?

– Neden?

O anda Folcone’un sesi tizleşmiş ve yine peltek peltek konuşmaya başlamıştı.

– Nedenini bana sen söylemelisin. Bunu nasıl yapabildin, yani hayatımı kurtardın... Hayatımı sana borçlu olduğumun farkında mısın?

Yaşlı adam sendeleyerek ayağa kalktı, titreyen bacaklarını denemek için olduğu yerde birkaç hareket yaptı. Sonra laboratuvara dönerek tehlikeli maddelerin üstünü örtüp, kaçak karıncaları kanıyla ziyafet çeksinler diye bırakarak kutularını kapattı ve odasına gitti. Bir saat sonra elinde bir bavulla odadan çıktı. Oğlanın kapısının önüne günlerce yetecek kadar yiyecek ve su şişesiyle birlikte temiz giyecekler bıraktı. O kadar öfkeli görünüyordu ki, Matthieu ona tek bir soru bile sormaya cesaret edemedi. Kimyager evden çıkıp gitti. Düşünmek için sükûnete ihtiyacı vardı. İşin canı cehennemeydi; yarın hasta olduğunu haber

vermek için onları arayacaktı. Hayatında bir kez, otuz yaşındayken, babasının cenaze töreni için işe gitmemişti, onda da sadece sabah için izin almıştı.

Şubat sonunun buz gibi soğuk gecesinde, ince ince yağan dolunun altında bahçenin kapılarını bile kapamadan çekip gitti. Sadece trafik tıkağında tuhaf bir sessizliğe bürünen, onun dışındaki arabaların bir fırtına uğultusuyla akın akın geçtiği çevre yolunun kenarında bitiveren o ucuz motellerden birine yerleşti. Gözüne uyku girmeyen Folcone, yatak, sandalye, gömme dolap, lavabo ve odanın içinde gidip gelmesini izleyen büyük bir göktaşı gibi tavana asılı bir televizyonun dip dibe yerleştirildiği, el içi kadar odada bir aşağı bir yukarı yürüyordu. Matthieu onun hayatını kurtarmıştı; bunu kabul edemezdi. Burada tüm yaşam felsefesi söz konusuydu. Kendi isteği dışında evinde zorla tuttuğu bu çocuk, onun işini bitireceğine, böcekler tarafından yensin diye bırakacağına yardımına koşmuştu. Düşmanlarına yem olmak... Ne de güzel bir sondu!

Ufaklığın kendisini sevmediğini biliyordu. Bazen geceleri onu uyurken seyretmek, tamamen savunmasız yakalamak için gizlice aşağı iniyordu. Çocuk, varlığıyla mahzeni aydınlatıyordu. İncecik kol ve bacaklarıyla ne kadar da narin görünüyor, nefesi nasıl da lezzetli bir meyve gibi kokuyordu. Folcone onu kollarına almak ve sıcacık bir odada, normal bir yatakta yatırmak istiyordu. Oğlan bir kere, tek bir kerecik gülsün, kaçırılmadan önceki gibi içinin ta derinlerinden gelen o mutluluğa kendini bıraksın diye her şeyini verebilirdi. Bir tek gülücük için ayaklarına kapanabilirdi. Çocuk mutlu olma yeteneğini tümünden kaybetmişti; bazen hayranlık uyandıracak biçimde somurtsa da, genelde öyle mutsuz bir görüntüsü vardı ki, asıl yürek parçalayıcı olan da buydu. Etrafında mor halkalar olan gözleri bomboş bakıyordu. Kimsenin giremediği kendi iç dünyasına çekilmişti. Küçük kral üzgündü ve hiçbir şey onu eğlendiremiyordu. Gerçekten de Matthieu onu bir köpek gibi yerde bırakmalıydı: Ne de olsa iyiliğin de bir sınırı vardı.

Folcone odasından hiç çıkmadan, musluktan su içip, yıkanmayı ve tıraş olmayı unutarak kırk sekiz saat bitkin bitkin durdu. İçindeki korku büyüdükçe büyüyordu; bu, kendini olduğu gibi gören bir lanetlinin korkusuydu: Kimsenin sevmediği ve kendi mutsuzluğunu yaratmış olan sefil bir yaratıktan başka bir şey değildi. Gençlik fotoğrafları bile bir süreden beri eskimiş, yirmi yaşındaki resimleri leke, halka ve beneklerle dolmuştu; içinin çirkinliği, yaşamının başlangıcındaki fotoğraflara bile yansımıştı. Bu küçük oğlanın münzevi hayatına girmesi, her şeyi darmadağın etmişti. Bu piç kurusu, bu küçük şeytan onu dünyadaki tüm böceklerden daha fazla şaşkına çevirmişti. Folcone yabanıl ve kirli bir görünümle, üstü başı savaştan çıkmış gibi odanın parasını ödeyerek otelden ayrıldı ve evinin etrafında dolanmak üzere yola koyuldu. O kadar ürkek görünüyordu, yüzünde öyle büyük bir keder ifadesi vardı ki, bu hali o saatte hâlâ dışarıda olan tek tük insanı tedirgin ediyordu. Uzun zamandan beri başkalarının gözlerine bakmaya cesaret edemiyor, her yerde, hatta işyerinde bile herkesin kendisini aşağıladığını, kınadığını hissediyordu. Birisi ona seslenip, soru sorduğunda, Folcone hep, “Katil, çocuk hırslı” sözlerini duyuyordu.

Yangınla gelen kurtuluş

İşte bu ruh halinde, açlıktan karnı zil çalarak eğri büğrü kaldırımda sendeleye sendeleye yürüyen Folcone, evinin sokağına yaklaştığında, karanlığın içinde alevler ve yoğun bir duman gördü. Kalbi gümbür gümbür atarak koştu: Evinin önünde insanlar toplanmıştı. Ev yanıyordu. Ve mahzene kapatılmış olan Mattheu’nün dışarı çıkma imkânı yoktu! Aklına gelen bu düşünceyle korkudan buz kesti. Karanlık bir köşeye saklandı. Evin etrafında yoğun bir faaliyet vardı; yangını söndürmek için elden ele su kovaları geçiren bir insan zinciri oluşmuştu. İtfaiye arabalarının iç karartıcı, uğursuz sirenleri gecenin karanlığını yırtıyordu. Sıkıştırılmış bir gaz tüpü patlamış ve laboratuvarı tutuşturmuş ol-

malıydı. Kimse onu tanımamalıydı: Her şeyin yanması ve sırtının açığa çıkmaması daha iyiydi. Yangında öldüğünü sanacaklardı. Geri dönerek, evden mümkün olduğunca uzaklaşmak için adımlarını sıklaştırdı. Zaten bu gece gizemli bir güçle dürtülmüş gibi otelden çıkmamış olsaydı, bütün bu olanları hiç bilemeyecekti. Hayvanlara, araştırma çalışmalarına ve çocuğa yazık olmuştu. Evet ona yazık olmuştu.

Aniden ot şiltesinde uyuyan ve dumanların arasında kalmış oğlanın görüntüsü yüreğini sıkıştırdı. Bocalayarak durdu. Her şey bir yana böyle olmasını çocuk istemişti: Evinin önünden mutluluk dolu ifadesi ve sevimli kız arkadaşıyla geçmesi, yaşlı adama yönelik bir tür hakaret sayılmaz mıydı? Bu, apaçık ve net bir kışkırtma değil miydi? Pis velet! Ama hayır, o senin varlığından bile haberdar değildi, aptal, o bir çocuk. Ve sen iğrenç bunak, o yaşamaktan başka bir şey istemezken onu yerin altına kapadın. Ve daha iki gün önce senin hayatını kurtardı! Ah zavallı, ah hain! Nasıl olur da bir an bile tereddüt edebilirsin? Folcone'un ruhunda deprem oluyordu. İki duygudan biri diğerine üstün gelene kadar nedenler ileri sürerek kararsızlık yaşadı. O soğuk kış rüzgârında, av köpeklerini hisseden bir av hayvanı gibi ürperdi, ardından eve yöneldi.

İş ki çok geç kalmış olmasındı! Yoksa kendini affedemezdi. Bu kez koşuyordu, ama süratsız ve küçük adımlarla koşan ihtiyarlar gibi, hendeğe yuvarlanma tehlikesi geçiren kötü istiflenmiş bir kamyon gibi sağa sola yalpalayarak. Ruhunda meydana gelen değişim bedenini sürüklüyor, zayıf bacaklarına bükülme, gerilme, engellerin üzerinden atlama emri veriyordu. Evin çevresine yığılmış seyircileri iterek, tuhaf bir gücün itkisiyle, hortumlarını açan itfaiye görevlilerinin oluşturduğu kordona kadar ilerledi. “Bırakın geçeyim” diye haykırıyordu, “burası benim evim.” Felaket yüzünden sinirli ve aşırı heyecanlı olan kalabalığın arasındaki komşuları onu tanıdı.

– Bu bizim kaçık moruk, ama bu huysuz herif nereden çıkmış olabilir?

Folcone geçerken etraftan çığlıklar, ıslıklar yükseldi. Evin girişine atıldı, bir kanepenin üzerinden aldığı eski bir örtüyü ıslatarak, etrafını saran alevlere, tavandan meşale gibi çatırdayarak düşen parçalara aldırmadan mahzenin kapısına ulaştı. Yangının bilgisayar sistemini bozmamış olması için dua ederek şifreyi girdi ve kilit açılınca, itfaiye görevlilerinin geri dönmesi için yaptıkları uyanlara kulak tıkayarak taş merdivenleri indi.

Yıpranmış ve hamlaşmış yaşlı bedeni, kaybolduğunu sandığı bir gençliğe kavuşuyordu. Kasları her isteğine cevap veriyordu. Korkuluklara tutunmak zorundaydı; mahzenden, merdivenlerin altını şimdiden kaplamış olan gri dumanlar yükseliyordu. Öksürüyor, etrafını zar zor görüyordu, ama ilk bölmeye ulaştığında hiçbir şeyi seçemez oldu. Kömür yoğunluğundaki kapkara bir örtü her yeri karartıyordu. Ve bu karanlığın ortasında, yolunun üzerindeki her şeyi yutarak büyüyen kızıl bir göz parlıyordu. Lambalar patlamıştı. Duvarları yoklaya yoklaya yürüyen bir kör gibi, yönünü bulmak için sağ kolunu ileriye uzattı. Nihayet Matthieu'nün hücrelerini buldu, hücrenin bütün yüzeyini elleriyle yokladı. Hiçbir şey yoktu. Çocuğun adını seslendi. Cevap gelmedi. Bir örümcek gibi, adım adım yerde süründü. Çıplak ve ılık ayaklara değdiğinde, büyük bir mutlulukla iç çekti: Çocuk yaşıyordu. Oğlanı tutarak, bir süt bebeğiymişçesine ıslak örtüye sardı. Hareketsiz oğlanı böyle kollarının arasında tutmak Folcone'a enerji verdi. Bu enerjiye ihtiyacı olacaktı. Adımını ilk basamağa henüz atmıştı ki, büyük bir çatırtı yerin altını sarstı ve devasa bir alev topu, bir ejderhanın ağzından çıkmış gibi mahzeni kapladı. Hararet bir anda acımasız ve dayanılmaz oldu, sırtı kavrulmaya başladı. Kendini kibritle eritilen bir mum, üzerine kuyumcu körüğü tutulan bir balmumu parçası gibi hissetti. Kesinlikle başaramayacaktı, çocuk onu daha fazla üzme istercesine çok ağır, umut kırarak derecede ağırdı. Ev her an içten çökme tehlikesiyle karşı karşıyaydı. Tahtalar çatırdıyor, taşlar gıcırıyor ve saçlarına, kafasına, ellerine cızırdayarak düşen korlar etrafa yanan et kokusu yayıyordu. Ciğerleri patlayacak gibiydi,

sanki erimiş kurşun soluyordu. Arkasında yangın büyüyor, basamakları birer birer tırmanıyor ve alacağını istiyordu. Merdiveni, bu bitmek bilmez Golgotha'yı* aşamayacaktı. Kendi kendine söyleniyordu:

– Sevimsiz şey, Tanrı'nın belası aptal! Hiçbir haltı beceremedin, bari şimdi bir şeyler yapmaya çalış.

Sonunda zemin kata ulaştı, çocuğu şimdi paket gibi, enlemesine omzuna atmıştı. Girişin tamamı alevler altındaydı. Merdivenin tırabzanları sarsıntılar içinde yanıyor, üst kat gürültüyor, sağlam kalan son lambalar arka arkaya infilak ediyor, mutfak takımları parçalanıyor, su tesisatı patlıyor ve önünde büyük bir ateş duvarı korkunç çığlıklarla dans ediyordu. Bir an için çok korktu, neredeyse vazgeçip, yere yığılarak bekleyecekti. Asla yapamayacaktı, hayır, her şey bitmişti. Ateş etrafını sarmıştı. Fakat ufaklığı sardığı örtüye bir kıvılcım sıçradığını ve yangının kükreyerek körpe et haracını istediğini görünce son bir deneme daha yaptı. Büyük bir gümbürtü evin temellerini sarstı. Sanki çok yakından ateş ediliyormuş gibi yeni patlamalar yankılandı. Gözlerini kapayarak oğlanı göğsüne bastırdı ve onu omzunun çukuruna iyice gömmeye özen göstererek cehennem sıcakındaki alev denizine kendini attı. Her yanı alevler içindeydi, boğazının derinliklerinde, bağırsaklarında, beyinde bir yangın başlamıştı. Tüm yüzü çıra gibi yanıyordu. Canlı bir meşaleye dönmüştü. Çocuğa bağınıyor, yalvanyordu:

– Ah, küçüğüm, küçücüğüm benim, bizimle kal, yalvarırım gitme. Küçük prensim, seni kurtaracağım.

Lucifer'in** bütün şeytanları ona eşlik ediyor, yaşlı adamı yırtıp parçalıyor, taş tutuyor, ona engel olup işkence ediyor ve bağınıyordu: “Def ol, bırak o veleti, bir piç kurusu eksilsin. At onu.” Başının arkasını sıyrıp geçen akkor halindeki bir bomba neredeyse Folcone'u delip geçecekti. Temiz havayı hissettiğin-

* İncil'e göre Kudüs yakınlarında İsa'nın çarmıha gerildiği yer. (ç.n.)

** Hollandalı oyun yazarı Joost Van den Vondel'in trajedisindeki cennetten kovulan melek. (ç.n.)

de, başardığını, alevleri yendiğini anladı. Artık gözkapakları yoktu. Üzerine atılan iki gölgeyi şöyle böyle fark etti. Diz çöke- rek değerli yükünü mümkün olduğunca yavaş yere bıraktı. Gö- revini yerine getirdikten sonra karanlıklara gömüldü. Aynı anda Paris'in banliyösünde aylardır arafta bitkisel bir yaşam süren dört çocuk, birden yüzlerine ve sözlerine kavuştu. Başlarına ge- leni hatırlayamıyor ya da dile getiremiyorlardı. Ve kimse iki olay arasında bağlantı kuramadı.

Matthieu, laboratuvarın kapısının altından kalın bir duman taba- kasının sızarak zehirli bir dil gibi yayıldığını görür görmez mah- volduğunu anlamıştı. Moruk çekip gitmiş, belki de onu ortadan kaldırmak, suç delilini yok etmek için yangın çıkarmıştı. Çocuk laboratuvar kapısının altına ıslak bezler sıkıştırmıştı. Ama bez- ler yangına direnememişti. Birkaç metre ötede gaz tüpleri, kori- dorlar boyunca yankılanan birer körük etkisiyle bomba gibi pat- lıyordu. Matthieu defalarca, neredeyse ses telleri kopuncaya ka- dar bağırmıştı. Sonunda sevdiği bütün insanların adını yüksek sesle tekrarlayarak boylu boyunca ot şiltesine uzanmıştı. Du- manlar nihayet ona ulaşmış, laboratuvardaki malzemelerle karı- şarak daha da beter bir koku yaymaya başlamıştı. Her biri bir asit ya da solüsyonun rengi ve kokusunu taşıyor, kötü kokulu bir kefen gibi onu sarıyordu. Hapishane arkadaşları hamamböcekle- ri, karıncalar, solucalar ve karasinekler son bir kez aklından geç- mişti.

– Elveda Lilliputlu küçük dostlarımla, bir daha dünyaya gelir- sem, söz veriyorum sizleri saygınlığınıza kavuşturacağım.

Ardından yarı bilinçli bir halde, “ileride ne olacağım” oyunu oynamıştı. Özel makaslarla çağlayanları ve şelaleleri kesece- ğim, denizlerin yüzeyini temizlemek için bir okyanus şampuanı icat edeceğim, ırmakları maden suyuna dönüştürecek bir eferve- san tablet bulacağım, renklerini bozmadan tabloları yıkayacak, gökyüzü griyken bulutları beyazlatacak bir makine yapacağım,

ateşböcekleri için siren lambaları imal edeceğim. Son anda içgüdüsel bir biçimde, taşın parçaladığı tınaklarından, avuç içlerinden destek alarak, dirseklerinin üzerinde sürüne sürüne hücresinin dışına çıkmıştı. Kendisini Amina'yla birlikte çölde gün doğarken, etrafa kırmızı ışıklarını saçarak büyüdükçe büyüyen güneş çemberinin karşısında dörtlüye koşan kocaman doru bir atın üzerinde görmüştü; bu ateş topunun içinde ikisi de ata sarılmıştı...

Şimdiyse tir tir titriyordu; bir maske yüzünü kapıyor, tanımadığı birtakım insanlar üzerine eğilmiş ona bakıyordu. Bir adam göğsünü, karnını ve bacaklarını kontrol ediyordu. Yüzünden maskesini çıkardılar, bir jandarma adını sordu, kurtarma görevlileri büyük bir ihtimamla onu kaldırarak sırtüstü bir sedyeye yatırıp üzerini özel battaniyelerle örttüler. Baş ağrıyor, kendini çok halsiz hissediyordu.

– Hiçbir şeyinin olmaması bir mucize, dedi onu kontrol eden adam. Sadece kolun kanamış, bacağın yaralanmış, bir de saçlarının tamamen yanmış. Korkma, tekrar uzayacak. Ailene haber verdik. Seni hastanede bekliyorlar.

Matthieu öldüğünü sanıyor, bu konuşmanın anlamını tam olarak kavrayamıyordu. Etrafında bir polis kordonunun engellediği, cesetlere ve facialara duyulan o büyük açlıkla Matthieu'yü görmek için itişip kakışan insanlar vardı.

– Bakın, bu, televizyondaki çocuk, hani Noel'den önce kaçırılmıştı. Demek ki okulundan birkaç metre ötedeki bu deli moruğun evindeymiş. Pis herif! Ben zaten bu moruğun çok tuhaf olduğunu hep söylemişimdir.

Ev tamamen kül oluyor, çatı korkunç bir şekilde çatırdıyordu; bir bacadan püsküren ateş bahçeye kül ve demir yağdırdı. İtfaiye görevlileri yangına hâlâ hortum tutuyordu. İki adam, bir sedyede üzeri örtülmüş bir cesedi taşıyarak dumanların arasından çıktı.

– Durun, diye bağırdı Matthieu incecik bir sesle. Onu görmek istiyorum.

Örtü kaldırıldı; bir adamın kavrulmuş yüzü ortaya çıktı; göz çukurları kavrulmuş, burnu ve çenesi erimiş, dudakları kalmamıştı. Eti pancar kırmızısı olmuştu.

– Seni kaçırın bu adam, değil mi? diye sordu jandarma. Evin sahibi Paul Folcone bu mu?

Matthieu onu hemen tanıyamadı. Ateş bir şekilde kimyagerin yüz çizgilerini silmiş, ponzataşı gibi törpülemişti. Bu çizgileri arındırmış, dehşetin çarpıttığı bu yüze bir tebessüm, hatta yaşlı adamda hiç görmediği bir yumuşaklık yerleştirerek yeniden şekil vermişti. Daha genç bir adam, sanki bir çömlekçinin yeniden yarattığı, pişirdiği bir melek çıkmıştı ortaya. Kalabalık, “Ölüm, ölüm!” diye bağırır ve nereden geldiği belli olmayan taşlar Paul Folcone’un cesedinin üzerine yağarken, çocuk kendisini hastaneye götüren ambulansa bir kez daha kendinden geçmeden önce gözyaşlarına boğuldu.

Pascal Bruckner, bu kez yetişkinler için kaleme aldığı iki masalla karşımızda. Çocukluğumuzdan hatırladığımız, mutlak iyilikle mutlak kötülüğün tek başına var olduğu, kurtların kuzuları "ham yaptığı" korkunç masal geleneğini tersine çeviriyor. Devlerden korkmayacak kadar büyümüş okurlara hitap eden *Adsız Devler*'de bize çekirdekten dev Balthus Zaminski'yi takdim ediyor. Evet, masalımızın "kahramanı" Balthus'un çocukları mideye indirme gibi kötü bir alışkanlığı vardır belki ama bu bağımlılık yüzünden kendisi de mağdur durumdadır. Yirmi beşinci yaş gününde tövbe edip artık çocuk yemeyeceğine dair söz vermiş olsa da doğasına karşı giriştiği mücadelede ne denli başarılı olabilecektir.

Kitabına başlık koyarken alkolizm illetinden kurtulmak isteyen herkese açık, dünya çapında bir kuruluş olan Adsız Alkolikler'den esinlenen Bruckner, dev Balthus'un yaşamında özgürlükle bir handıkapa karşı verilen mücadele arasındaki çatışmayı son derece eğlenceli bir dille anlatıyor. Vahşeti mizahla yumuşatıyor, hatta okurda merhamet duyguları uyandırıyor. Zira Balthus o bildiğimiz kaba saba gürültücü devlerden değildir. Aristokrat bir aileden gelen, ince ruhlu, klasik müziğe, sinemaya düşkün, modayı takip eden gerçek bir beyefendidir. Ah bir de atalarından geçen, semiz bebeklerin karşısında ağzını sulandıran şu illet olmasa...

Yazarın daha klasik bir üslubu tercih ettiği *Silici*'nin olumsuz kahramanı ise salt münzevi yaşamına saygı göstermiyorlar diye sokaktaki gürültücü veletlerin neşelerine fena halde içerleyerek akıl almaz bir intikam planı yapan, hayatta hiç dostu olmayan, öfke ve nefret dolu bir kimyagerdir.

Bruckner çocuklara saldırmaktan kendini alamayan bu iki şahsiyetin hikâyesini safık ve nahiflikle anlatırken, onlardan iyilikle kötülüğün bir arada var olup sürekli çatıştığı birer duygusal laboratuvar olarak yararlanıyor.

AYRINTI • YERAY
ISBN 975-539-42

9 789755 39429

ARTI